

Ministri Pirro Vengu: Shqipëria, një logjistike për operacionet e Aleancës

Ministri i Mbrojtjes Vengu pret ambasadorët e Francës, Britanisë e Bullgarisë

Ministri i Mbrojtjes z. Pirro Vengu zhvilloi takime të veçanta me ambasadorët e Francës, Mbretërisë së Bashkuar dhe Bullgarisë. Rijetëzimi i Industrisë Ushtarake dhe modernizimi i Forcave tona të Armatosura ishin temat kryesore të bisedave me përfaqësuesit diplomatikë të këtyre vendeve.

Në takimin me ambasadorin e Francës znj. Catherine Suard, ministri Vengu shprehu interesin për të shqyrtuar mundësitë e bashkëpunimit në rijetëzimin e Industrisë Ushtarake, modernizimit si dhe zgjerimin e mundësive në fushën e Edukimit dhe Trajnimit.

Gjatë bisedës me ambasadorin britanik z. Nick Abbotts, ministri i Mbrojtjes e informoi për zhvillimet e fundit në fushën e Industrisë së Mbrojtjes si dhe proceset e modernizimit. Situata e sigurisë në Ballkanin Perëndimor dhe shqetësimi për ndërhyrjet dhe aktivitetet hibride nga aktorët e huaj në rajon ishte një tjetër temë e bisedës.

Në këtë takim, ministri Vengu dhe ambasadori britanik vlerësuan maksimalisht stërvitjen ushtarake të përbashkët “Corridor VIII Response”, që po zhvillohet në territorin shqiptar, në interes të rritjes së ndërveprueshmërisë,

lëvizshmërisë ushtarake dhe linjave të furnizimit në rajonin e Europës Juglindore.

Ndërsa në takimin me ambasadorin e Bullgarisë në Shqipëri, z. Ivaylo Kirov u vlerësua kontributi i trupave shqiptarë në Grup-Batalionin e NATO-s në Novo Selo. Ministri Vengu dhe ambasadori bullgar ranë dakord të vijojnë ndërveprimin e përbashkët në mbështetje të promovimit të Korridorit VIII, si një nyje e rëndësishme lidhjeje sigurie mes Adriatikut dhe Detit të Zi.

Zëvendësministri Dorian Tola pret komandantin e Forcës Detare të Bullgarisë, nënadmiralin Kiril Mihaylov

Zëvendësministri i Mbrojtjes, z. Dorian Tola priti në një takim komandantin e Forcës Detare të Bullgarisë, nënadmiralin Kiril Mihaylov. Gjatë takimit u diskutua për marrëdhëniet shumë të mira ndërmjet dy vendeve në të gjitha nivelet në fushën e Mbrojtjes, si dhe mbi mundësitë e intensifikimit të tyre.

Nënshkrimi i Letrës së Qëllimit nga të dyja vendet, së bashku me Italinë dhe Maqedoninë e Veriut ka hapur rrugën e bashkëpunimit në kuadër të Korridorit VIII. Ky korridor ka një rëndësi strategjike të dyfishtë, jo vetëm si një rrugëkalim i sigurt për lëvizshmërinë e trupave ushtarake aleate, por edhe për zhvillimin ekonomik të rajonit, duke mundësuar lidhje më të shpejta dhe më efikase ndërmjet vendeve.

Zëvendësministri i Mbrojtjes theksoi gjithashtu rëndësinë e Portit të Porto Romanos si porta hyrëse e këtij korridori. Bashkëbiseduesit diskutuan edhe për Industrinë e Mbrojtjes, përpjekjet e Shqipërisë për rijetëzimin e saj dhe përvojat e Bullgarisë në këtë drejtim, veçanërisht në ndërtimin dhe mirëmbajtjen e kapaciteteve detare.

Stërvitja “Austere Wolf - 24”, gjeneralmajor Kingji: Stërvitja e përbashkët me forcat britanike teston kapacitetet dislokuese të forcës strategjike rezervë të NATO-s

Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura, gjeneralmajor Arben Kingji, nga takimi i Ditës së Vizitorëve të Shquar u shpreh se zhvillimi i kapaciteteve portuale të vendit tonë do të adresohet nëpërmjet investimit në portin e ri të Porto Romanos.

Në fjalën e tij, në Ditën e Vizitorëve të Shquar (Distinguished Visitors Day) të stërvitjes së përbashkët mes trupave shqiptare dhe britanike “Austere Wolf - 24”, Kingji u shpreh se: “Përkeqësimi i mjedisit të sigurisë, si rezultat i luftës së paprovokuar të Rusisë në Ukrainë, nxiti Aleancën të rivlerësojë strategjinë e shkurajimit dhe mbrojtjes dhe të vërë në funksion planet rajonale, të cilat të harmonizuara me planet kombëtare të vendeve aleate, përbëjnë mbrojtjen më gjithëpërfshirëse të Aleancës në dekada”.

Kingji theksoi se, element i rëndësishëm në suksesin e këtyre planeve rajonale është mbështetja, lëvizja e shpejtë dhe e sigurt e forcave dhe mjeteve nga perëndimi në drejtim të kufirit lindor të Aleancës.

“Në këtë drejtim, - shtoi Kingji, - përveç kapaciteteve të këtij korridori, ‘Austere Wolf - 24’ do të shërbejë si një mundësi e mirë për të vlerësuar dhe përmirësuar procedurat dhe kapacitetet e vendit pritës të Shqipërisë, në kuptimin e infrastrukturës, mbështetjes dhe magazinimit.

Situata e sigurisë në Ballkanin Perëndimor është e lidhur ngushtë me atë të zonës euroatlantike, ndaj, - shtoi Kingji, - kjo stërvitje e përbashkët merr një rëndësi akoma më të madhe pasi do të testojë edhe kapacitetet dislokuese të forcës strategjike rezervë të NATO-s”.

Kingji nënvizoi se, përveç rishikimit të planit kombëtar të mbrojtjes, Shqipëria ka shprehur

gatishmërinë për një rol më aktiv për mbështetjen e planit rajonal për Evropën Juglindore.

Kingji, gjithashtu, vuri theksin tek investimi në portin e ri të Porto Romanos. “Duke marrë në konsideratë kapacitetet dhe fluksin e lëvizjes që ofron Korridori VIII, evidentohet domosdoshmëria

për zhvillimin e kapaciteteve portuale, të cilat do të adresohen nëpërmjet investimit në portin e ri të Porto Romanos. Ky port do të ofrojë kapacitete debarkimi dhe strehimi për njësitë deri në nivel brigade dhe shërbime mirëmbajtje, furnizimi dhe magazinimi”, - tha Kingji.

Kingji shtoi se: “Mundësitë e ofruara nga ky port, përforcohen nga baza ajrore e Kuçovës, e cila do të shërbejë si qendër për dislokimin, trajnimin dhe aktivitetet e forcave tona ajrore, si dhe do të mbështesë operacionet dhe stërvitjet e NATO-s”.

Stërvitja e Përbashkët “Austere Wolf - 24”, ministri Vengu: Shqipëria, një logjistike për operacionet e Aleancës

U zhvillua Dita e Vizitorëve të Shquar, në stërvitjen e përbashkët ushtarake mes trupave shqiptare dhe britanike “Austere Wolf - 24”, pjesë e stërvitjes më të madhe “Corridor VIII Response”.

Të pranishëm në këtë ditë ishin ministri i Mbrojtjes z. Pirro Vengu, shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura, gjeneralmajor Arben Kingji, i dërguari special i Mbretërisë së Bashkuar për Ballkanin Perëndimor, Lord Stuart Peach, ambasadorë dhe atashë ushtarakë.

Në fjalën e tij, ministri i Mbrojtjes z. Pirro Vengu theksoi se kjo stërvitje është edhe një përgjigje ndaj realitetit të sigurisë në rajonin tonë.

“Këto ndërveprime krijojnë një shembull të qartë të angazhimit dhe fokusit të vendeve tona në përmirësimin e kapaciteteve tona, gatishmërisë operationale dhe infrastrukturës si një parakusht për këtë gatishmëri. Vendndodhja gjeografike mes dy vendeve tona ndoshta nuk është e afërt në koordinata, por ajo bëhet e papërfillshme, kur bëhet fjalë për interesat e përbashkëta strategjike të NATO-s, prandaj edhe ‘Corridor VIII Response’ tregon jo vetëm rritjen e aftësive tona ushtarake, por edhe rolin e Shqipërisë si një nyje logjistike për operacionet aleate”, - deklaroi ministri i Mbrojtjes.

“Në Samitin e NATO-s në Uashington, vendi ynë, bashkë me Bullgarinë, Italinë dhe Maqedoninë e Veriut ndërmorën një hap të rëndësishëm me qëllim lehtësimin e lëvizshmërisë ushtarake të trupave të NATO-s përgjatë Korridorit VIII. Shqipëria konfirmon kështu përkushtimin e plotë për të çuar përpara planet e zhvillimit infrastrukturor dhe në mënyrë të paevitueshme këtu del në skenë infrastruktura portuale në Durrës dhe në Kompleksin Durrës - Porto Romano, pjesë jetike për të hyrë në Korridorin VIII, pjesë jetike për një logjistikë për një lëvizshmëri operationale të rrjedhshme në të gjithë rajonin.

Rëndësia e dytë e kësaj nyje logjistike ka të bëjë me ‘zinxhirët e furnizimit të rajonit’, - u shpreh më tej, ministri Vengu.

Sipas ministrit të Mbrojtjes: “një mbrojtje moderne kërkon një infrastrukturë të fortë dhe të mirëmbajtur e ne po punojmë fuqimisht në këtë aspekt. Misioni ynë është që të forcojmë sigurinë në një kohë kur Evropa Juglindore është vazhdimisht nën kërcënimin e influencave malinje që kërkojnë të destabilizojnë rajonin. Për të arritur këtë duhet të rrisim edhe më shumë nivelin e bashkëveprimit dhe bashkëpunimit me aleatët tanë”.

Nga ana e tij, i dërguari special i Mbretërisë së Bashkuar për Ballkanin Perëndimor, Lord Stuart Peach vlerësoi bashkëpunimin me Forcat e Armatosura shqiptare në stërvitjen “Austere Wolf - 24”, ndërsa e cilësoi këtë aktivitet faktor në forcimin e masave për rritjen e sigurisë në rajon dhe më gjerë.

Lordi Stuart Peach tha se: “Me luftën që po ndodh në Ukrainë, është e rëndësishme të kujtojmë rëndësinë e sigurisë në Evropë”. Peach foli për rëndësinë strategjike të Korridorit VIII, që lidh rrugët, portet, infrastrukturën dhe siç u shpreh ai, është shumë i rëndësishëm, pasi bën të mundur që Aleanca të lëvizë me shpejtësi.

Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura, gjeneralmajor Arben Kingji, teksa falënderoi forcat britanike për angazhimin në

këtë stërvitje të përbashkët tha se: “Kjo stërvitje e përbashkët merr një rëndësi akoma më të madhe, pasi do të testojë edhe kapacitetet dislokuese të forcës strategjike rezervë të NATO-s - Strategic Reserve Force”.

Stërvitja e përbashkët “Austere Wolf - 24”, pjesë e stërvitjes më të madhe “Corridor VIII Response” do të zgjasë deri më 7 tetor dhe do të zhvendoset edhe në Maqedoninë e Veriut dhe Kosovë.

Ministri Vengu pret të dërguarin special të Britanisë për Ballkanin Perëndimor, Lord Stuart Peach: Shqipëria, më shumë investime në infrastrukturën mbështetëse të NATO-s

Ministri i Mbrojtjes z. Pirro Vengu priti në një takim të veçantë të dërguarin special të Mbretërisë së Bashkuar në Ballkanin Perëndimor, Lord Stuart Peach, i cili erdhi në Shqipëri në kuadër të Stërvitjes së Përbashkët “Austere Wolf - 24”. Ministri Vengu dhe Lord Stuart Peach vlerësuan maksimalisht ndërveprimin mes trupave shqiptarë dhe britanikë në stërvitjen “Corridor VIII Response”.

Gjatë bisedës me zyrtarin e lartë britanik, ministri i Mbrojtjes z. Pirro Vengu, diskutoi rreth situatës së sigurisë në rajon përfshirë edhe Veriun e Kosovës, për të cilën Shqipëria jo vetëm mirëpret vendimin e Aleancës për shtimin e trupave atje, por edhe ka rritur praninë e ushtarakëve shqiptarë në misionin e KFOR. Sipas ministrit të Mbrojtjes: “...si vend anëtar i NATO-s, pozicioni i privilegjuar gjeografik i vendit tonë na angazhon për të investuar më tej në infrastrukturën mbështetëse për Aleancën”. Ministri Vengu

theksoi gjatë bisedës me zyrtarin e lartë britanik se: “Në Korridorin VIII po punohet intensivisht në disa lote, për të vijuar më tej me projektin madhor të portit në Porto Romano, një pjesë e të cilit do të jetë i dedikuar për përdorim ushtarak”. Po ashtu,

ministri Vengu e njohu Lord Peach me hapat që Shqipëria ka ndërmarrë për rritjen e Industrisë Ushtarake, duke ftuar për investim dhe bashkëpunim çdo agjenci apo kompani britanike.

Kolegji i Mbrojtjes dhe Sigurisë viziton Detashmentin e Avionëve pa Pilot të FAj

Në kuadër të përgatitjeve të fundit për hapjen dhe zhvillimin e vitit të ri akademik 2024-2025, personeli drejtues dhe pedagogjik, krahas praktikave mbështetëse dhe hedhjes së programit përfundimtar, zhvilloi vizitë njohëse/akademike në Detashmentin e Avionëve pa Pilot, Kuçovë.

Baza Taktike Ajrore e NATO-s, një investim i sapo përfunduar nga NATO dhe Ministria e Mbrojtjes, përbën një kapacitetet të ri operacional dhe përmban një komponent të rëndësishëm për t'u njohur dhe vlerësuar.

Personeli i Kolegjit, i drejtuar nga komandanti i tij, gjeneral brigade Ylli Pulaj, u prit nga kolonel Ardian Kuli komandant i Bazës Ajrore dhe major Elio Buçka komandant i Detashmentit të Avionëve pa Pilot, të cilët e njohën personelin pedagogjik me infrastrukturën, kapacitetet operationale, investimet e fundit të NATO-s dhe Ministrisë së Mbrojtjes në Bazën Taktike Ajrore të NATO-s, si dhe operationet që kryhen nga ky detashment në kuadër të NATO-s.

Në këtë kuadër u realizua një demonstrim ajror stërvitor me dy helikopterë ("Blackhawk" dhe "Cougar") si dhe prezantimi i avionëve pa pilot

UAV, i cili u ndoq me interes nga stafi pedagogjik i Kolegjit. Kjo vizitë u realizua me qëllim njohjen nga afër të aspekteve operationale për përfshirjen dhe integrimin e tyre në procesin mësimor.

Këtë vit akademik, Kolegji i Mbrojtjes dhe Sigurisë do të hapë dyert për katër programe studimi: Kursin Themelor të Oficerit të Shtabit (KTHOSH), Kursin e Komandës dhe Shtabit të Përgjithshëm (KKSH), Kursin e Lartë të Oficerit (KLO) dhe Kursin e Lartë për Sigurinë dhe Mbrojtjen (KLSM).

Anija "Oriku" zhvillon stërvitje të përbashkët me anijen gjermane "Pegnitz" (M1090)

Anija "Oriku" e Forcës Detare dhe ekuipazhi i saj, pjesë e misionit të NATO-s në detin Egje, zhvilluan një stërvitje të përbashkët në ujërat ndërkombëtare, me anijen gjermane "Pegnitz" (M1090).

Në këtë stërvitje u zhvilluan seriale stërvitore sipas standardeve të manualeve të NATO në det. Gjithashtu ekuipazhi i anijes "Oriku" testoi aftësitë operationale dhe ato ndërvepruese me anijet dhe ekuipazhet aleate.

Komandanti i CTU, Kapiteni Günther Brasel zhvilloi një vizitë në anijen "Oriku" gjatë së cilës theksoi se këto stërvitje janë një mundësi për ndërveprimin e efektivë të anijeve aleate

si dhe shprehu vlerësimet maksimale për punën e deritanishme të anijeve shqiptare gjatë kryerjes së misioneve në rajonin e përgjegjësisë, në realizimin e detyrës në shërbim të Aleancës.

Shefi i Zyrës së Bashkëpunimit të Mbrojtjes viziton Kolegjin e Mbrojtjes dhe Sigurisë

Komandanti i Kolegjit të Mbrojtjes dhe Sigurisë gjeneral brigade Ylli Pulaj priti në takim kortezie shefin e Zyrës së Bashkëpunimit të Mbrojtjes (ODC-Office of Defense Cooperation) nënkolonel Joshua Magnusson.

Gjeneral brigade Pulaj pasi i uroi mirëseardhjen e njohu shefin e zyrës së ODC me misionin, detyrat, strukturën dhe kurset institucionale që zhvillohen gjatë vitit akademik në Kolegjin e Mbrojtjes dhe Sigurisë, duke u ndalur në bashkëpunimin në fushën e edukimit ushtarak me qëllim rritjen e numrit të personelit në trajnime, kurse, seminare në veçanti për personelin pedagogjik të Kolegjit.

Nga ana e tij, shefi i Zyrës së Bashkëpunimit të Mbrojtjes, nënkolonel Joshua Magnusson falenderoi gjeneral Pulaj për pritjen duke shprehur se ndihet shumë mirë mbi bashkëpunimin deri më tani me FARSH dhe se është i gatshëm të inicioi praktikën për vijimin e mëtejshëm të bashkëpunimit të Kolegjit të Mbrojtjes dhe Sigurisë dhe Zyrës së Bashkëpunimit të Mbrojtjes.

Takimi u mbyll me fotografi të përbashkët.

Në Komandën e Forcës Tokësore u zhvillua aktiviteti "Recruting and Retention Exchange"

Në kuadër të bashkëpunimit ushtarak të Forcës Tokësore me Gardën Kombëtare të Nju Xhersit, në ambientet e Komandës së Forcës Tokësore u zhvillua aktiviteti "Recruting and Retention Exchange".

Qëllimi i këtij aktiviteti ishte njohja e përfaqësuesve të Komandës së Rekrutimit të Gardës Kombëtare të Nju Xhersit me reformat dhe ndryshimet në Forcën Tokësore, procedurat e rekrutimit, trajnimit, motivimit dhe mbajtjen e personelit ushtarak në shërbim aktiv.

Në fjalën e mirëseardhjes komandanti i Forcës Tokësore, gjeneralmajor Ilir Xhebexhia ndër të tjera vlerësoi kontributin ndër vite që pala amerikane ka dhënë në mbështetje të Forcës Tokësore. Tregues i këtij bashkëpunimi është edhe takimi i sotëm. Nënkolonel Vincent Tirra, drejtuesi i ekipit amerikan, pasi falënderoi komandantin e Forcës Tokësore për mikpritjen, u shpreh i bindur se bashkëpunimi i deritanishëm do të vijojë të jetë po aq i frytshëm edhe në

të ardhmen. Për të pranishmit u paraqit një briefing me procedurat që zbatohen në Forcën Tokësore për sa i takon implementimit të politikave të rekrutimit dhe motivimit për personelin ushtarak, me qëllim vijimin e shërbimit të tyre në Forcat e Armatosura.

Përfundon stërvitja kompaktësuese "Dimali-24" e Regjimentit të Këmbësorisë së Jugut

Përfundoi stërvitja kompaktësuese "Dimali-24" e Regjimentit të Këmbësorisë së Jugut dhe me pjesëmarrjen e një toge këmbësorie nga Forca e Sigurisë së Kosovës, me qëllim testimin e kapaciteteve operationale dislokuese, komandim-kontrollit dhe ndërveprimit.

Gjeneral brigade Bardhyl Nuredinaj pret komandantin e Forcës Detare të Bullgarisë, nënadmiral Kiril Mihaylov

Akademia e Forcave të Armatosura u vizitua nga komandanti i Forcës Detare të Bullgarisë, nënadmiral Kiril Mihaylov, i shoqëruar nga komandanti i Forcës Detare, kundëradmiral Adnand Agastra, ata u pritën nga gjeneral brigade Bardhyl Nuredinaj. Gjatë këtij takimi u fol për arritjet e Akademisë së Forcave të Armatosura, si dhe u diskutuan tema me interes të përbashkët.

AFA rrëmben 3 medalje në maratonën e atletikës

Në maratonën ndërkombëtare të atletikës, të zhvilluar në qytetin e Prishtinës me pjesëmarrjen e përfaqësuesve të shumë shteteve si: Kenia, Hungaria, Italia, SHBA-të, si dhe përfaqësues nga i gjithë rajoni, morën pjesë edhe efektivë dhe studentë të Akademisë së Forcave të Armatosura. Në garën e 10 km, major Bledar Mesi zuri vendin e tretë, studenti i AFA-së, Përparim Gashi zuri vendin e katërt në garën 5 km, ndërsa studentja Flora Thaqi zuri vendin e dhjetë në garën 21 km.

Në Komandën Mbështetëse u zhvillua ceremonia e përfundimit të kursit EOD niveli III +

Në ambientet e Qendrës Stërvitore të Komandës Mbështetëse, u zhvillua ceremonia e përfundimit të kursit EOD (Explosive Ordnance Disposal) niveli 3+.

Kursi EOD niveli 3+, zhvillohet për herë të parë në strukturat EOD të Forcave të Armatosura dhe përfaqëson nivelin më të lartë të kualifikimit për operatorët EOD, bazuar në programet IMAS (International Mine Action Standard).

Në këtë ceremoni ishin të pranishëm zëvendëskomandanti i Komandës Mbështetëse, kolonel Shkëlqim Çela, komandanti i Qendrës Stërvitore, kolonel Ylli Zyla, komandanti i Batalionit të Xhenios, kolonel Shkëlzen Mhillaj dhe të ftuar të tjerë.

Në fjalën e tij përshëndetëse, zëvendëskomandanti i Komandës Mbështetëse, kolonel Shkëlqim Çela, falënderoi kursantët për përkushtimin dhe entuziazmin për të çuar në një nivel më të lartë njohuritë e tyre profesionale dhe vuri theksin në rëndësinë e jashtëzakonshme që kanë të tilla kurse, të cilat zhvillohen me mbështetjen dhe nën drejtimin e instruktorëve Amerikanë, përfaqësues nga Garda Kombëtare e New Jersey-it dhe nën mbikëqyrjen e ekspertit EOD, përfaqësues i "Golden West", për të ruajtur operacionalitetin e strukturave të Komandës Mbështetëse.

Për më shumë se një muaj, kursantët, efektivë të Batalionit të Xhenios, përvetësuan njohuri teorike dhe praktike për realizimin e detyrave për asgjësimin e pajisjeve eksplozive të improvizuara, për të realizuar analizë teknike të municioneve konvencionale, vendosjen në siguresë të municioneve si dhe asgjësimin logjistik të tyre. Kursi EOD niveli i 3+, krahas

të tjerave shërben dhe për përgatitjen e kursantëve për t'u angazhuar në detyra të instruktorit për kurset e radhës EOD, të cilat zhvillohen në Qendrën Stërvitore.

Në përfundim të ceremonisë u shpërndanë certifikata pjesëmarrjeje për kursantët, certifikata mirënjohjeje për instruktorët Amerikanë dhe u realizua një foto e përbashkët.

Në QAPN filloi kursi i 82-të Fillestar i Nënoficerit

Në Qendrën e Arsimit Profesional të Nënoficerëve filloi kursi i 82-të Fillestar i Nënoficerit, në të cilin marrin pjesë 38 kursantë. Kursi Fillestar zhvillohet për një periudhë 5-javore me module teorike dhe praktike

INTERVISTOI: ANJEZA MUSOLLARI,
Shefe e Sektorit të Botimeve

Letrat shpesh i shkruajmë për të përshëndetur miq e të afërm kudo ndodhen, unë këtë letër po e shkruaj si një rekuem për veten dhe bashkëmoshatarët e mi, pse jo dhe fëmijët tanë, e sigurt që nuk do kuptojnë ose do ju duket si një trill gazetaresk. E megjithatë ky ka qenë realiteti, me të metat dhe bukuritë e veta. Brezit që na përket ne, është ai i të lindurve në fillim të viteve '80. Ne që shtëpitë e blera nga prindërit tanë i shohim sot të kushtojnë tridhjetë apo dyzet herë më shumë. Tani që ka hyrë në modë financimi nëpërmjet bankave jemi aq të zgjuar sa ta kuptojmë që, kush guxon ta blejë këtë shtëpi do paguajë interesat ndaj bankës të paktën deri sa ai vetë të jetë bërë gjysh... (nëse e arrin këtë status). Luftën partizane, ne, nuk e kemi bërë, as zbritjen në Hënë nuk e kemi parë, nuk kemi jetuar miqësinë me popullin rus ose kinez dhe kujtesa jonë historike fillon pak a shumë me Botërorin USA 1994. Duke qenë se nuk kemi bërë ndërtimin e hekurudhave dhe aksionet e zboret, shpesh na thonë që s'dimë se çfarë është lodhja... askush prej nesh nuk mërzhitet se na thonë edhe që nuk kemi ideale, sepse lexojmë shumë më pak libra se prindërit tanë (por shumë më shumë fëmijët tanë të viteve 2000).

Të shumtën e rasteve 'Plaku i Vitit të Ri' nuk na sillte çfarë dëshironim, por sot e kësaj dite më të mëdhenjtë na përsërisin se ne i kemi patur të gjitha, edhe pse janë ata më të vegjlit se ne, që me të vërtetë i kanë të gjitha (por atyre askush nuk iu thotë gjë).

Jemi brezi i fundit që luajtëm me peta, me karroca, kukulla leckash të sajara vetë me pe dhe gjilpërë (jo kukulla Barbi me flokët e artë) dhe në të njëjtën kohë të parët që mësuam të luajmë me Play-station, (kush nga ne nuk i ka urreyer të paktën një herë mustaqet e Mario Bross) dhe në të njëjtën kohë të parët që panë filmat vizatimorë me ngjyra në televizor dhe shkëmbyen makinat Turbo.

Kemi veshur pantallona të gjëra, të ngushta, kauboj, të grisura dhe të zhubrosura (sepse moda kështu urdhëronte). Tutat e para që kemi veshur ishin blu me vija të bardha por në rrugë s'para i vishnim edhe pse ishin të rehatshme, sepse kjo donte të thoshte se ti ishe 'rural'.

E kemi kaluar shkollën fillore duke shkuar atje edhe të shtunën... Eh po, po me çantën në shpinë dhe me itinerarin shkollë-shtëpi pa devijime rrugës me orë të kronometruar.

Ishte koha e komandantëve të lagjeve, e çetave të fëmijëve, që pasditeve i gjeje nëpër qoshka e rrugica, duke luajtur në grup. Ishte koha, kur mamaja nuk të ndiqte pas me pjatën e ushqimit, por me bukë në dorë ti rendje pas shokëve, për të mos humbur lojën e radhës. Shumë pak të rastis të ndeshesh sot, poshtë pallateve, turma fëmijësh që vrapojnë të organizuar në lojëra të ndryshme. Aty-këtu, djem që tentojnë të zhvillojnë një lojë futboll, në trotuarin e ngushtuar dhe rrugën e zënë prej makinave. Ndërsa vajzat, disi më vetmitare, rreken të zhvillojnë ndonjë lojë në cepin e pallatit...

Etiketa që kemi patur pas shpine ka qenë ajo e brezit 'parime dhe normë' dhe për shumë kohë kemi qenë viktimat të telenovelave dhe telebingove.

Ngushëlloheshim pak duke parë "Beverly Hills". Kemi qarë për "Lady Oscar", jemi ngazëllyer me arushin "Tao Tao" dhe me aventurat e Nils Holgersonit, kemi ëndërruar të kishim një skuadër si ajo e "Holly dhe Benjit" dhe jemi futur në dilemat më të thella rreth çështjes nëse "Mila dhe Shiro" në fund fare shkojnë në krevat apo jo.

Jemi të parët që mësuam të punojmë si kamerier nëpër lokale dhe jemi po neve që i kthyem këto lokale në shtëpi të dytë (ose më mirë të parë, pasi ende sot kush rri më shumë se disa orë në shtëpi). Jemi ata që prenotonim ditëlindjet nëpër disko. Jemi brezi që i pari shijoi pub-et e hapura në orën 10 të mëngjesit dhe ata që ende nuk e kuptojnë ku është ndryshimi në Shqipëri mes pub-it dhe diskos.

Gjithmonë na kujtojnë se çka ndodhur para se ne të lindnim, sikur brezi jonë nuk ka asnjë dijeni për ngjarjet historike. Jemi të parët që i pamë prindërit tanë të fusnin para nëpër firmat piramidale dhe mesa duket jemi po ne që u habitëm (ata e morën me qejf) sesi mund të fitohen kaq shumë lekë pa punuar fare. Për faj të më të mëdhenjve, ata që na përsërisin se ne nuk lexojmë aq sa duhet, përjetuam '97, pamë sesi digjej atdheu ynë dhe mësuam që i trembim kaq shumë

Ti, je njëri prej nesh?

popujt e tjerë sa shpesh herë na lenë të mbytemi në det. Ishim ende të vegjël dhe na përsërisnin se paraja çan kudo kur na dhanë makinat e para dhe filluam të falsifikojmë patentat.

Mësuam se çfarë është terrorizmi, por asnjëri nga ne nuk e mban mend rënien e Murit të Berlinit. Kemi gëlçitur se Europa është e mrekullueshme, por e kemi parë edhe të vështirë kur nëpër ambasadë e kufij kemi kaluar net të tëra pasi kompjuterët ishin të prishur.

Jemi brezi i fundit që shijua kasetat, që kur prisheshin i

rregullonim me stilolaps dhe brezi i parë që u hodhëm me krahëhapur nëpër CD-i e internet. Hanim hamburger dhe ne, por të parët mësuam sesi mund të ndryshojë emri edhe pse shija është po ajo (suflaqa, doner etj.). Jemi ne që dilnim nëpër lokale vetëm me lekët për kafe dhe përsëri ndiheshim të pasur kur këto lekë na mjaftonin për të marrë një biter.

Të fundit që pushimet e verës i shijonim nga qershori në shtator dhe të parët që e kuptuan se vera e vërtetë është 15 ditët e para të gushtit. Të fundit që mbajtëm përparësinë në fillore dhe të parët që e kuptuam se veshja e bukur dhe sidomos makina, të japin tjetër pamje përpara realitetit fals dhe mediokër.

Nuk kemi patur celularë. Iknim në shkollë me çanta plot me libra dhe askush nuk na jepte më shumë se një byrek 20 lekësh në drekë.

Mjeti ynë i komunikimit ishte telefoni i shtëpisë dhe kur e bllokoni për orë të tëra të paktën një herë në muaj kishte sherr në shtëpi për faturën telefonike. Ndonjëherë mbyteshim me ëmbëlsira, por nuk ndiheshim mbi peshë dhe as që e kishim idenë se ç' ishte

dieta. Më e shumta që mund të ndodhte ishte që dikush të ishte pak topçe, po puna merrte fund atje. Nga e njëjta shishe pinim 15 veta dhe asnjëri nuk u infektua ndonjëherë.

Kur lidheshim me dikë, pak si me turp, ecnim rrugës dorë për dorë, ndonjëherë edhe putheshim, edhe pse po t' na shihte ndonjë vëlla ose baba thuhej se do t' na vriste. Po ja që mbetëm gjallë dhe të dashuruar..., dikush sot edhe është martuar.

Nuk kishim as 200 kanale televizive, as DVD e as wireless, po gjithsesi kënaqeshim. Nuk kishim fiksimin e adoleshentëve të sotëm për veshjet firmato, sot patologji e të rinjve që nuk shijojnë dot moshën ku janë. Djemtë ishin gjithmonë si të fortë, por kur dashuroheshin bëheshin më të urtë e të ëmbël se qengji, sot nuk di nëse ndjejnë apo e kanë 'hobi'?!

Kemi patur liri, dështime, suksese dhe përgjegjësi... pak e nga pak edhe ne jemi rritur!

Në një bisedë mes dy brezash kuptova sa shumë zhvillimet teknologjike kanë ndryshuar perceptimin për 'ca norma dhe parime', që dukshëm për brezat e viteve 2000 janë utopike apo frazeologjizma klishe që vijnë nga 'mesjeta' e para dy tre dekadave.

Një ditë mbesa pyeti gjyshin e saj: "O gjysh, si ke mundur të jetosh më parë:

Pa teknologji; Pa internet; Pa kompjuter; Pa drone; Pa bitcoin; Pa telefona celularë; Pa Facebook?"

Gjyshi iu përgjigj: "Fiks ashtu si jeton brezi yt sot: Pa njerëzillëk; Pa dinjitet; Pa bashkëpunim; Pa turp; Pa nder; Pa respekt; Pa personalitet; Pa karakter; Pa dashuri; Pa modesti".

Ne, që ju sot na quani "të vjetër", kemi qenë të bekuar dhe provë për këtë është jeta jonë. Kemi luajtur me miq të vërtetë, jo me miq në internet. Kur kishim etje, kemi pirë ujë burimi, jo ujë në shishe plastike. Nuk jemi sëmurrur kurrë kur pinim në të njëjtën gotë me shokët tanë. Nuk i ka ndodhur asgjë këmbëve tona edhe pse ecnim zbathur. Nuk kemi përdorur kurrë përbërës kimik për të qenë të shëndetshëm. I kemi krijuar me duart tona lodrat me të cilat luanim. Prindërit tanë nuk ishin të pasur, por na kanë dhënë aq shumë dashuri, dhe jo video-lojëra që të rrinim urtë. Prindërit tanë nuk divorcoheshin, ata i zgjidhnin gjërat me njëri-tjetrin dhe ne nuk ishim të detyruar të jetonim një ditë me mamën e një ditë me babin. Ne jetonim çdo ditë bashkë. Vërtetë nuk kemi pasur kurrë telefona, DVD, Play Station, Xbox, video-lojëra, kompjuter personal, internet..., por kemi pasur shokë dhe miq të vërtetë. Shkonim tek shtëpia e shokut pa ftuar dhe shijonim bukën e tij me vaj e me sheqer. Kushërinjtë i kishin shtëpitë afër njëri-tjetrit për të shijuar kohën bashkë dhe për t'i u gjendur njëri-tjetrit pranë në çdo hall. Vërtetë jemi në foto bardh e zi, por në ato foto kemi kujtime plot ngjyra. Jemi një brez unik dhe i mirëkuptueshëm, sepse jemi brezi i fundit që ka dëgjuar prindërit dhe jemi brezi i parë që ka dëgjuar fëmijët e tij.

Çdo brez ka 'epokën' e vet të lavdisë dhe ne kemi atë më të rëndësishmen, Demokracinë për të cilën luftuam për ta sjellë dhe shijuar brezat sot.

Detyra e tyre është ta ujisin me kujdes këtë lule të mbjellë mes shumë luftërash.

Spitali Ushtarak, 95 vjet histori njerëzore

Në kohën kur Shqipëria ishte pjesë përbërëse, e pushtuara e Perandorisë Osmane, kohë kur shqiptarët nuk kishin shtetin e për pasojë, as Forcat e tyre të Armatosura, nuk mund të bëhej fjalë as për shërbim shëndetësor e spitalor ushtarak të mëvetësuar. Me gjithë këtë, në hapësirën mbarë shqiptare ishin bërë të njohur emrat e disa mjekëve ushtarakë, që shërbenin në forcat e armatosura osmane, për arsyt e mësipërme. Midis tyre ishte i përmendur doktor Ibrahim Temo nga Struga etj., që nuk mundën të shërbenin në ushtrinë shqiptare, e cila u formua vetëm pas shpalljes së Pavarësisë së Shqipërisë, në nëntor 1912.

Shërbimi Shëndetësor është një dukuri e kahershme në skemën organizative të Ushtrisë Shqiptare të pas vitit 1912. Lidhur me këtë shërbim mjaft të domosdoshëm e jetik për këtë ushtri, në një nga dokumentet më të rëndësishëm, të hartuar e miratuar qysh në prill 1913, me titull “Rregullore e Përkohshme e Ministrisë së Luftës”, Vlorë, më 22 prill 1913, ku jepej përbërja e kësaj Ministrie dhe e Shtabit Madhor (Shtabi Madhnuer) të saj, midis të tjerëve përfshihej edhe “Shërbimi Shëndetësor”. Por natyrisht, kjo strukturë, ashtu si dhe disa të tjera, nuk pati kohë të përvijohet e të vihej në jetë tërësisht e plotësisht nga ana e Ministrisë së Luftës e Qeverisë së Përkohëshme të Vlorës, për vetë mënyrën dhe shpejtësinë me të cilat u zhvilluan ngjarjet.

Në vitet njëzet-tridhjetë të Shekullit Njëzet, me organizimet dhe zhvillimet që pati Ushtria dhe, në tërësi Fuqitë (Forcat) e Armatosura Shqiptare, edhe ky shërbim erdhi duke u fuqizuar dhe përmirësuar cilësisht. Pikërisht në përbërje të këtij shërbimi tashmë shfaqet edhe një “institucion” me vlera të veçanta, siç është spitali ushtarak.

Njoftimet e para për ngritjen dhe ekzistencën e një spitali ushtarak i përkasin pikërisht këtyre viteve. Kështu e dhëna e parë, e deritashme, e dokumentuar, që bën fjalë dhe dëshmon për ekzistencën e një spitali ushtarak, na vjen nga gjysma e dytë e vitit 1924, është 17 qershori, kur në skemën organizative të Ushtrisë Shqiptare të Qeverisë së F. S. Nolit, për herë të parë përmendet krijimi i një “...Spitali Ushtarak me qendër në Tiranë”. Kurse në vitin 1926, në organikën e përgjithshme të oficerëve të Ushtrisë, me 151 oficerë e aspirantë dhe 23 intendentë, bënin pjesë edhe 5 mjekë ushtarakë.

Por bazat e mirëfillta të mjekësisë ushtarake dhe të shërbimit spitalor ushtarak shqiptar, u hodhën më pas, në periudhën e viteve 1928-1938, kur u ndërmorën disa reformime për riorganizimin dhe përmirësimin e Forcave të Armatosura të Shqipërisë. Plot katër vite më pas, më 24 qershor 1928 miratohet dhe hyn në fuqi “Ligji i parë organik i Ushtrisë dhe i Gjindarmërisë”, sipas të cilit, duhej të ngriheshin “...nga një spital ushtarak në Tiranë dhe në garnizone të mëdhaja ...”. Garnizonet e mëdha nënkuptonin qendrat e grupeve ushtarake, që përfaqësonin njësitë më të mëdha për Ushtrinë Shqiptare të asaj kohe, të barabarta me një regjiment. Me anën e këtij ligji organik përcaktohej edhe varësia e spitalit nga Komanda e Fuqive Armate, siç quhej atë kohë. Pikërisht në qendrën e njërit prej këtyre grupeve, në Spitalin e Elbasanit shërbente mjeku ushtarak i njohur në atë kohë, major Petraq Popa, që kishte hyrë në Ushtrinë Shqiptare qysh, më 30 prill 1921. Ky mjek i përkushtuar punoi e shërbeu në këtë spital, me një personel të kufizuar, që nga data 5 shkurt 1930.

Në të vërtetë “datëlindja” e Spitalit të Përgjithshëm Ushtarak

Shqiptar daton më 26 shtator 1929, kur në kryeqytetin shqiptar, Tiranë, ai u ngrit dhe nisi veprimtarinë në një godinë të re dykatëshe, pranë rrugës së Dibrës, tek blloku i sotëm i Spitalit Civil: “Nënë Tereza”. Këtë fakt e ndesh në shumë dokumente dhe botime të kohës, madje edhe në fotografi. Ky spital ishte pronë shtetërore dhe për ndërtimin e tij qenë harxhuar 548.894.88 franga ari. Një gjë e tillë vërtetohet edhe përmes faqeve të “Ligjit për organizimin e Fuqive Armate”, të vitit 1929, sipas të cilit, tek kreu mbi “Fuqitë Tokësore”, pika “Instituta, Stabilimenta e Reparte të ndryshme”, bënin pjesë 4 spitale ushtarakë, një prej të cilëve i “Përgjithshëm”, me qendër në Tiranë.

Ende pa kaluar dy vjet, në qershor 1931, pason një ligj për rregullimin e Ushtrisë Kombëtare, i cili konfirmonte gjithashtu, qenien e një Spitali të Përgjithshëm Ushtarak, në Tiranë. Dy ligje të tillë dolën njëri pas tjetrit dhe më 1934 e 1937 dhe në të dy, në përbërje të Forcave Tokësore të Ushtrisë Shqiptare afirmohej prania e një Spitali të Përgjithshëm Ushtarak në Tiranë. Ky spital bënte madje “shërbimin shëndetësi” nën drejtimin e një mjeku që ishte më i vjetri i garnizonit të kryeqytetit. Spitali varej drejtpërdrejt nga Komanda e Fuqive Armate. Ekzistenca dhe funksionimi i këtij spitali në shërbim të Ushtrisë Shqiptare është i lidhur pazgjidhshmërisht edhe me veprimtarinë e disa mjekëve ushtarakë, të njohur tashmë për botën mjekësore dhe krejt popullin shqiptar, që punuan me përkushtim në të. Një prej tyre, si përfaqësues ndër më të njohurit ka qenë edhe doktor Sinan Imami, i cili figuron në organikën e këtij spitali me gradën toger, qysh më 1933. Krahas tij shërbyen edhe të tjerë si kapiten i klasit të dytë, Dr. Selaudin Mborja (viti 1930); kapiten i klasit të dytë, Dr. Pavli Flloko, (viti 1933); kapiten i klasit të dytë, Dr. Shan Nush Gjoka (viti 1932); toger Avdul Nazmi Skënduli, (viti 1933); toger Spiro Prokop Prosi, (viti 1933); toger Luigj Benusi, (viti 1932); toger Kiço Karajani, (viti 1934); toger Tare Quku, (viti 1938); Dr. Shyqyri Basha, (viti

1938); nëntoger, Dr. Petraq Progri, (viti 1938); nëntoger, Dr. Bahri Kopliku (viti 1938) e të tjerë.

Drejtor i parë i Spitalit të Përgjithshëm Ushtarak, nënkolonel Dr. Ismet Gega, patolog, që u pasua nga Dr. Selaudin Mborja

Fakti që në këtë spital shërbyen disa mjekë të shquar dhe shumë mjekë të tjerë e personel ndihmës, si dhe tema që lidhen me kapacitetin kurues, llojet e shërbimeve, me kualifikimet e personelit, me rregullat e trajtimit e të mjekimit, e të tjera, përbën pa diskutim një objekt me interes për studim të plotë nga historianë ushtarakë dhe pse jo, edhe nga specialistë të mjekësisë ushtarake shqiptare.

Kaq e vërtetë është ekzistenca e këtij spitali të përgjithshëm sa vetë drejtori i tij në vitin 1945, tashmë koloneli Sinan Imami, kishte shërbyer si mjek pikërisht në Spitalin e Përgjithshëm Ushtarak të Tiranës, që nga 1 korriku 1933. Këtë gjë e vërteton më së miri “Lista e përshkallëzimit të oficerëve të përhershëm”, që botohej nga Komanda e Mbrojtjes Kombëtare Shqiptare pothuajse çdo vit deri më 1939.

Pas agresionit fashist kundër Shqipërisë dhe pas pushtimit të saj, më 7 prill 1939, fati i Spitalit të Përgjithshëm Ushtarak Shqiptar ndoqi atë të vetë Ushtrisë Shqiptare. Ai u bashkua me strukturat e gjithë Forcave të Armatosura të të dy palëve.

Gjatë viteve të Luftës Antifashiste Nacionalçlirimtare pranë Ushtrisë Nacionalçlirimtare Shqiptare u ngritën e funksionuan disa “spitale partizane”, që kishin një natyrë organizimi dhe veprimi të veçantë, që është e shpjegueshme për kushtet e luftës partizane dhe të Ushtrisë Nacionalçlirimtare Vullnetare Shqiptare. Kurse pas çlirimit të vendit nga pushtuesit e huaj fashistë e nazistë, më 2 shkurt 1945, u ngrit në Tiranë, Spitali i Përgjithshëm (sot Qendror) i Ushtrisë me drejtues (drejtor) të parë ishte pikërisht një nga mjekët e ish-Spitalit të Përgjithshëm Ushtarak të viteve njëzet-tridhjetë të Shek. XX. Ky ishte mjeku ushtarak, koloneli Sinan Imami, që tani vinte nga radhët e mjekëve të Ushtrisë NÇ. Shqiptare dhe qëndroi si drejtues i këtij institucioni deri në shtator 1973. Më pas, mjekët të shquar kanë qenë drejtues si Dr. Veli Toto, (1973-1989); Dr. Perlat Hodo, (1989-1991); nënkoloneli Dr. Ilir Kajo; nënkoloneli Dr. Mihal Kërçi; koloneli Dr. Esat Duraku; koloneli Dr. Engjëll Mastori; nënkoloneli Dr. Hajri Gërbi; koloneli Dr. Luan Nikollari.

Pas vitit 1945 e deri në ditët tona, shërbimi spitalor ushtarak shqiptar, natyrisht ka njohur përmasa dhe nivele të reja zhvillimi, që përpiqeshin ta mbanin edhe këtë shërbim tepër të rëndësishëm për mbarëvajtjen e Forcave të Armatosura Shqiptare, në një hap me to. Kështu që mund të thuhet se vënia në punë e Spitalit Ushtarak, në atë ditë shkurti 1945, në të vërtetë, mund të quhet ringritje, në kushte të reja, i ish-Spitalit të Përgjithshëm Ushtarak të viteve '20-'30 të shekullit të shkuar. Ky argument është më pranë të vërtetës historike ushtarake shqiptare.

Të përpiqesh të shkruash dhe të përkujtos me sa më tepër realizëm këto ngjarje, figura apo institucione, për të ndriçuar dhe bërë të njohura ato, është veçse një mënyrë veprimi dhe gjest respekti për veprën e paraardhësve. Njëherësh ai përbën edhe një mesazh vlerësimi dhe njohjeje për ta dhe vetë historinë ushtarake shqiptare, larg skemave shabllone dhe tabu, që i bëjnë të paragjyqeshme ato. Madje, meritë do të ishte zbardhja dhe rindërtimi i plotë në pikëpamje historike i strukturave të tyre dhe përshkrimi e evidentimi i vlerave të personaliteteve të tyre drejtuese.

Më 25 shtator të vitit 1957, plot 67 vjet më parë, u krijua Shërbimi Hidrografik Shqiptar, si një domosdoshmëri për sigurimin hidro-lundrimor të anijeve brenda ujërave tona territoriale. Mirënjohje për përkushtimin dhe devotshmërinë personelit të parë të Shërbimi Hidrografik Shqiptar:

- Komandantin, Kapiten i Rangut II, Arqile PAPADHIMITRI,
- Kapiten i Rangut III, Kiço LATI zëvendëskomandant,
- Shefin e Seksionit të Hidrografisë, Kapiten i Rangut III Mersin SHQYPI
- Shefin e sinjalistikës detare (fenerëve), Kapiten Teufik DIGLI,
- Shefin e Sinoptikës, Kapiten Seit BERISHA.

Gjurmë të këtij shërbimi gjejmë, që në vitet 1878-1890, kur specialistë të Perandorisë Austro-Hungareze përpunuan hartat e para të vendit, të cilat u përmirësuan nga specialistë italianë në vitet 1938-1941. Gjithashtu ata vendosën disa faro-fenerë në pozicionet kryesore të bregdetit shqiptar.

Gjatë kësaj periudhe, Specialistët Hidrografë të SHHSH, bazuar nga të dhënat e matjeve batimerike të bëra me partnerët tanë ndërkombëtare, në bashkëpunim me specialistë të IGJIU-së, prodhuan hartat e para “Paper charts”, për qëllime lundrimore. Për herë të parë në procesin e prodhimit të këtyre hartave u aplikuan standardet ndërkombëtare të Organizatës Ndërkombëtare Hidrografike (IHO-s). Kjo është dëshmi e rritjes së vetëdijes për rëndësinë që ka vetë Hidrografia dhe hartografimi detar, kontributin e saj në menaxhimin e duhur të “ekonomisë blu” si dhe varësisë njerëzore ndaj këtij ambienti që është vazhdimisht çdo ditë e në rritje.

Hidrografia dhe hartografimi detar, tashmë konsiderohen nga ne, si elementë thelbësorë në zhvillimin e infrastrukturës kombëtare për detin, kjo infrastrukturë përfshin jo vetëm portet e transportin detar por edhe shfrytëzimin e resurseve (pasurive mbi/nën detare) si dhe mbrojtjen e jetës njerëzore, mjedisit e ekologjisë detare.

Pas anëtarësimit në Organizatën Ndërkombëtare të Hidrografisë (IHO), dhe në Organizatën Ndërkombëtare të Ndihmës në Lundrim (IALA), Shqipëria bëhet anëtare me të drejta të plota në Komisionin e detit Mesdhe dhe Detin e Zi (Mediterranean and Black Seas Hydrographic Commission (MBSHC)). Tashmë jemi pjesë e vendimmarrjeve në rajonin tonë.

Të qenit pjesë si anëtarë me të drejta të plota në këto Organizata Ndërkombëtare dhe Komisione, i sjell vendit tonë një sërë përfitimesh si:

- Anëtarësimi i Shqipërisë në IHO, e rreshton vendin tonë në krah të vendeve me standarde të larta në fushën e hidrografisë. Një shtet detar pa kapacitete hidrografike nuk ka një pozicion të favorshëm për të përfituar nga asetet dhe burimet e saj detare. Nëpërmjet anëtarësimit në IHO, vendi ynë krijon mundësinë e një zhvillimi të qëndrueshëm në fushën e hidrografisë, e cila ka ndikim në ekonominë e vendit.

- Nëpërmjet anëtarësimit, personel nga Shërbimi Hidrografik, ka përfituar shkollim (trajnim) falas për kryerjen e operacioneve të rilevimit, përdorimin e pajisjeve teknike. Organizata ofron shkollim falas edhe në drejtim të njohurive të veçanta siç është kartografia në funksion të prodhimit të hartave detare apo të delimitimit të kufijve detarë në kuadrin e Konventës së Kombeve të Bashkuara për Ligjin e Detit. IHO ndihmon shtetet që të rrisin aftësitë e tyre hidrografike ose të vendosë një aftësi të tillë aty ku nuk ekziston. Shqipëria duhet të marrë një rol aktiv në këto organizata, për të qenë dhe përfituese e projekteve, trajnimeve dhe financimeve të rëndësishme për ngritjen e kapaciteteve hidrografike.

- Shërbimi Hidrografik Shqiptar dhe Forca Detare, në tërësi kanë një rol parësor në sigurimin e tregtisë detare. Produktet dhe shërbimet hidrografike si hartat, udhëzuesit e lundrimit, vjetarët dhe lista e fenerëve, janë të domosdoshëm për njohjen e mjedisit detar, kryerjen e lundrimeve të sigurta dhe zvogëlimin e mundësisë për fatkeqësi detare.

- Anëtarësimi në një Organizatë Ndërkombëtare, i jep Shqipërisë mundësinë për të marrë pjesë në një forum tjetër ndërkombëtar. Megjithëse teknik, pjesëmarrja në këtë forum dhe bashkëpunimi teknik, dy apo shumë-palësh, mund të shërbejë si një kanal komunikimi për thellimin e një bashkëpunimi politik.

- Anëtarësimi në IALA, do të bëjë të mundur që Shqipëria të operojë në fushën e sigurisë lundrimore, në bazë të standardeve të përcaktuara dhe pranuar ndërkombëtarisht.

- Komisioni Hidrografik i Detit Mesdhe dhe Detit të Zi, kryen një funksion mjaft të rëndësishëm, pasi aty diskutohen dhe merren

SPECIALISTËT HIDROGRAFË TË SHHSH, BAZUAR NGA TË DHËNAT E MATJEVE BATIMERIKE TË BËRA ME PARTNERËT TANË NDËRKOMBËTARE, NË BASHKËPUNIM ME SPECIALISTË TË IGJIU-SË, PRODHUAN HARTAT E PARA “PAPER CHARTS”, PËR QËLLIME LUNDRIMORE. PËR HERË TË PARË NË PROCESIN E PRODHIMIT TË KËTYRE HARTAVE U APLIKUAN STANDARDET NDËRKOMBËTARE TË ORGANIZATËS NDËRKOMBËTARE HIDROGRAFIKE (IHO-S).

vendime, që kanë të bëjnë me çështjet hidrografike në rajonin ku vendi ynë bën pjesë. Puna e këtij komisioni konsiston gjithashtu në nxitjen e gjetjes së zgjidhjeve në rastet e mosmarrëveshjeve mes vendeve anëtare në lidhje me kufijtë detarë dhe pasqyrimin e tyre në hartat detare (në nivel teknik), duke shmangur mbivendosjet dhe përcaktuar saktë zonat e përgjegjësisë. Puna e komisionit ndër të tjera konsiston në koordinimin rajonal mes vendeve anëtare për fushatat e matjeve batimerike, prodhimin e hartave detare, trajnimin dhe projektet e ngritjes së kapaciteteve.

Sigurimi i lundrimit efektiv dhe të pa rrezikshëm në hapësirën detare të Republikës së Shqipërisë, nëpërmjet mbajtjes të hartografuar të hapësirës detare dhe efikasitetit të sistemit faro-fener, mbeten sfidat tona për të ardhmen.

Prioritetet specifike të dedikuara të punës tonë në vazhdim do të jenë gjithashtu: Përpilimi dhe publikimi i hartave të reja detare (paper charts & elektronike) të bregdetit Shqiptar; Pajisja e bregdetit Shqiptar, me mjete dhe pajisje bashkëkohore të sigurisë hidro- lundrimore si dhe instalimi i fenerëve të rinj detarë, duke përmirësuar ndjeshëm infrastrukturën e atyre ekzistuese; Ndjekja e konferencave dhe seminareve të organizuara nga Organizata Hidrografike Ndërkombëtare (International Hydrographic Organization (IHO), Organizata Ndërkombëtare e Ndihmës në

Lundrim (International Hydrographic Organization (IALA) dhe nga Komisionet Hidrografike të Detit të Zi dhe Detit Mesdhe (Mediterranean and Black Seas Hydrographic Commission (MBSHC), nga ku Shërbimi Hidrografik Shqiptar mund të përfitojë asistencë tekniko-operative dhe trajnime; Sigurimi i koordinimit të vazhdueshëm me IHO, IALA, pas anëtarësimit të vendit tonë me të drejta të plota në këto organizata si dhe me Komisionin për Detin Mesdhe dhe Detin e Zi,)Mediterranean and Black Seas Hydrographic Commission - MBSHC); Përcaktimi i qartë i bazës ligjore mbi të cilën funksionon Shërbimi Hidrografik Shqiptar, nisur pas anëtarësimit në IHO dhe IALA. Riformulimi i akteve ligjore për mënyrën e pagesës të taksës së sinjalistikës detare në favor të Shërbimit Hidrografik /Forca Detare, si institucioni ligjor dhe përgjegjës për krijimin, instalimin dhe mirëmbajtjen e sinjalistikës detare si dhe krijimi i bazës ligjore dhe përcaktimi i një listë çmimesh për shërbimet dhe punimet që ofrohen nga Shërbimi Hidrografik Shqiptar për palët e interesuara.

Në mënyrë të vazhdueshme nga ana jonë, përgatiten publikime dhe njoftime për lundëtarët, në bashkëpunim me IGJIU-në publikojmë harta detare, rrugëkalimet detare si dhe listat e faro-fenerëve me qëllim përmbytjen e nevojave për një lundrim të sigurt.

Shqipëria në syrin e të huajve

Shqipëria është një vend mbresëlënës, me një histori dhe kulturë diverse. Ajo që e bën të veçantë në sytë e të huajve janë: Toleranca fetare, e cila është bazë themelore e kulturës shqiptare. Edhe pse zyrtarisht Shqipëria është një vend mysliman, ky nuk është një aspekt domethënës i kulturës së tyre. Në Shqipëri ka gjithashtu të krishterë, dhe komunitete hebre, të cilët jetojnë në mënyrë paqësore, duke u kushtuar pak ose aspak vëmendje dallimeve fetare.

Shqipëria është një emër latin, i cili daton që prej kohës së Ilirëve, të njohur si Albanë. Përpara kësaj, vendi njihet si Arbëri dhe banorët quheshin Arbëresh, deri në shekullin e 16, kur vendi mori emrin Shqipëri dhe banorët u quajtën shqiptarë. Termi ka kuptimin si vendi i shqiponjave, e ndërsa banorët, bijtë e shqiponjave.

Simboli ndërkombëtar dhe etnik i Shqipërisë është shqiponja dykrenore, dhe fillimisht u paraqit në një gurë, i cili daton në shekullin 10, në kohën kur nën sundim ishte Principata e Arbrit. Ajo simbolizon heroizmin dhe lirinë e Shqiptarëve.

Gjuha shqipe është e ndarë në dy dialekte, verior i quajtur Gegë dhe jugor i quajtur Toskë.

Ndarja mes njerëzve të cilët flasin këto dialekte është lumi Shkumbin nga Veriu në Jug. Dialekti Gegë flitet gjithashtu nga shqiptarët e Kosovës, Malit të Zi, dhe Maqedonisë veriore, ndërsa dialekti Toskë flitet nga pakica e shqiptarëve në Greqi, Maqedoninë jugore, dhe Italinë jugore.

Edhe pse Shqipëria është një vend i vogël, atje ndodhen 3 qytete të mbrojtura nga UNESCO. Këto janë Berati, Butrinti, dhe Gjirokastra.

Kanuni përmbante një listë me traditat Shqiptare, të cilat u vunë në zbatim nga Lekë Dukagjini në mesjetë. Kanuni nuk është vetëm një listë rregullash, por gjithashtu një libër historik dhe politiko-social. Një nga rregullat primare të Kanunit është besa, e cila konsiderohej si pjesa më e rëndësishme e Kanunit dhe tregon rëndësinë e mbajtjes së premtimeve dhe detyrimeve.

Gjatë kohës së Holokaustit, shqiptarët strehuan të paktën 2000 hebrenj. Në vend që t'i fshihnin ata në pyje, ata u dhanë hebrenjve rroba dhe emra shqiptar dhe më pas i integruan në shoqëri, duke i trajtuar si familje dhe jo si të huaj.

Muzika tradicionale shqiptare është tepër e larmishme dhe ka rrënjët e saj në tingujt dhe trashëgiminë indigjene. Format e poezisë së këndshme epike, muzika popullore dhe instrumenteve të tilla si instrumentet e erës, violinat, lahuta dhe daullja, janë të zakonshme dhe vallëzimi tradicional është shumë popullor. Kur bëhet fjalë për muzikën moderne, Shqipëria dhe diaspora kanë prodhuar disa muzikantë të njohur ndërkombëtarisht si Rita Ora, Dua Lipa dhe këngëtarët e operës Inva Mula, Ermonela Jaho, Samir Pirgu etj.

Çdo vit, më 14 mars, shqiptarët festojnë Ditën e Verës. Kjo festë simbolizon fundin e dimrit, rilindjen e natyrës dhe një përtëritje të mendjes, trupit dhe shpirtit. Fokusi i festivalit është në qytetin e Elbasanit, gjithashtu festohet gjerësisht në Tiranë me festimet e mëdha në rrugë. Përveç kësaj, nga 1 marsi, të rinjtë vendosin një byzylyk tradicional të njohur si verore e cila është bërë nga dy vargjet endur që janë zakonisht të kuqe dhe të bardhë.

Më 14 mars, byzylyku varet në një degë peme për fat të mirë, me shpresën se një dallëndyshe do të përdorë fijen për të ndërtuar follenë e saj. Shqiptarët lëkundin qafën kur duan të thonë jo, dhe tundin kokën kur thonë po.

SHQIPËRIA ËSHTË NJË EMËR LATIN, I CILI DATON QË PREJ KOHËS SË ILIRËVE, TË NJOHUR SI ALBANË. PËRPARA KËSAJ, VENDI NJIHEJ SI ARBËRI DHE BANORËT QUHESHIN ARBËRESH, DERI NË SHEKULLIN E 16, KUR VENDI MORI EMRIN SHQIPËRI DHE BANORËT U QUAJTËN SHQIPTARË. TERMI KA KUPTIMIN SI VENDI I SHQIPONJAVE, E NDËRSA BANORËT, BIJTË E SHQIPONJAVE.

1 tetor 2014 - 1 tetor 2024

Jens Stoltenberg, Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s, në një dekadë sfiduese

Vendet e NATO-s zgjodhën Sekretarin e parë të Përgjithshëm, më 4 prill 1952. Që nga ajo kohë, trembëdhjetë diplomatë të ndryshëm kanë shërbyer zyrtarisht si Sekretar të Përgjithshëm. Janë përfaqësuar tetë vende, me tre Sekretarë të Përgjithshëm me origjinë nga Mbretëria e Bashkuar, tre nga Holanda, dy nga Belgjika, një nga Italia, një nga Gjermania, një nga Spanja, një nga Danimarka dhe një nga Norvegjia. Po ashtu, pozita është zënë përkohësisht në tre raste nga një ushtrues detyre i Sekretarit të Përgjithshëm ndërmjet emërimeve.

Jens Stoltenberg erdhi në krye të NATO-s, më 1 tetor të vitit 2014, duke u bërë Sekretari i 13-të i Përgjithshëm i Aleancës. Ai ka lindur në Oslo, më 16 mars 1959. Ish-kryeministri norvegjez u emërua si Sekretar i Përgjithshëm nga 28 aleatët, më 28 mars 2014, për të pasuar Anders Fogh Rasmussen. Si ish-kryeministër i Norvegjisë (2000-2001 dhe 2005-2013), dhe si i dërguar i posaçëm i OKB-së, Jens Stoltenberg vinte në krye të NATO-s, me një histori të dalluar të arritjeve vendase dhe ndërkombëtare si në siguri, mbrojtje, klimë, energji dhe ekonomi, duke qenë një mbështetës i fortë i bashkëpunimit më të madh global dhe transatlantik. Madje ai ishte kryeministër në Norvegji gjatë sulmeve terroriste vdekjeprurëse që vranë 77 njerëz në Oslo dhe Utoya, më 22 korrik 2011, kur dy ditë më vonë, në një fjalim historik në Katedralen e Oslos, ai i kërkoi shoqërisë norvegjeze të përgjigjet me “më shumë demokraci, më shumë hapje dhe me më shumë humanizëm, por kurrë me naivitet”.

Pas diplomimit pasuniversitar në Ekonomi nga Universiteti i Oslos, në 1987, ai ka mbajtur edhe post kërkimor në Institutin Kombëtar të Statistikave të Norvegjisë, përpara se të fillonte karrierën në politikën norvegjeze.

Si kryeministër i Norvegjisë, Stoltenberg transformoi forcat e armatosura norvegjeze me më shumë shpenzime për mbrojtjen dhe aftësi të reja të nivelit të lartë. Ai gjithashtu nënshkroi një marrëveshje me Rusinë për vendosjen e kufijve detarë në detin Barents dhe Detin Polar, duke i dhënë fund mosmarrëveshjes 30-vjeçare. Jens Stoltenberg ishte aktor i rëndësishëm në formësimin e industrisë së naftës dhe gazit të Norvegjisë, dhe krijimin e Fondit Sovran të Pasurisë Norvegjeze lider në botë.

Për shumë vite, Jens Stoltenberg i është përkushtuar zbutjes së ndryshimeve klimatike. Ai ka kryesuar komisionin e nivelit të lartë të OKB-së, për financimin e klimës dhe shërbeu si i dërguar i posaçëm i OKB-së për ndryshimet klimatike, duke ndihmuar në përgatitjen e Marrëveshjes së Parisit.

Nën udhëheqjen e Jens Stoltenberg, NATO i është përgjigjur një mjedisi më sfidues të sigurisë, duke zbatuar përforsimin më të madh të mbrojtjes së saj kolektive që nga Lufta e Ftohtë, me më shumë forca, shpenzime të shtuara për mbrojtjen dhe katër raunde të paprecedentë të zgjerimit të NATO-s, me pranimin e Malit të Zi, Maqedonisë së Veriut, Finlandës dhe Suedisë.

NATO gjithashtu ka rritur përpjekjet e saj në luftën kundër terrorizmit. Stoltenberg ka mbrojtur prej kohësh rritjen e shpenzimeve të mbrojtjes dhe ndarjen më të mirë të barrës brenda Aleancës, duke u bërë flamurtari dhe udhëzuesi i rritjes të shpenzimeve të mbrojtjes, që në fillim të drejtimit të NATO-s. Gjithashtu ai i dha një fokus më të madh inovacionit dhe partneriteteve, duke përfshirë edhe atë me Bashkimin Evropian. Stoltenberg është lideri që ka luajtur një rol kritik në mbledhjen e mbështetjes ndërkombëtare për Ukrainën për rezistencën e saj ndaj agresionit rus, veçanërisht që nga pushtimi i plotë në 2022.

Jens Stoltenberg është Sekretari i parë i Përgjithshëm i NATO-s, që aleatët i kanë zgjatur mandatin me pëlqim unanim katër herë. Më 12 dhjetor 2017, aleatët ranë dakord për të zgjatur mandatin e Sekretarit të Përgjithshëm Jens Stoltenberg me dy vjet, deri më 30 shtator 2020. Por më 28 mars 2019, aleatët e NATO-s, sërish ranë dakord për të zgjatur mandatin e tij me dy vjet të tjera, deri më 30 shtator 2022. Aleatët e NATO-s, ranë dakord gjithashtu, më 24 mars 2022 për të zgjatur mandatin e Sekretarit të Përgjithshëm, Jens Stoltenberg me një vit tjetër, deri më 30 shtator 2023, dhe më 4 korrik 2023, ata sërish u dakordësuan për të zgjatur mandatin e Sekretarit të Përgjithshëm, Jens Stoltenberg me një vit tjetër, deri më 1 tetor 2024. Mandati i tij do të përfundojë më 1 tetor 2024, pasi në qershor 2024, kryeministri holandez Mark Rutte u caktua për të marrë postin, më 1 tetor 2024.

Sukseset e një dekade si Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg u kthye në Fondin Gjerman Marshall për fjalimin e tij të lamtumirës, që ishte fjalimi i përfundimit të mandatit të tij 10 vjeçar në krye të Aleancës. Fondi Gjerman Marshall, është i njëjti vend, i njëjti institucion, ku para 10 vjetësh kishte shënuar platformën e tij të parë, fjalimin e tij të parë si Sekretar i Përgjithshëm i NATO-s.

Jens Stoltenberg kryesoi Këshillin e parë të Atlantikut të

Veriut, më 1 tetor 2014, pasi mori postin e tij si Sekretar i Përgjithshëm i NATO-s. Ai përcaktoi prioritetet e tij si Sekretar i Përgjithshëm i NATO-s, në peizazhin e ndryshuar të sigurisë përreth Aleancës. Në lindje, armëpushimi në Ukrainë ofronte një mundësi, por Rusia ruante aftësinë e saj për të destabilizuar Ukrainën, (siç bëri më vonë) ndërsa mbetej në shkëlqje të ligjit ndërkombëtar. Në jug, paqëndrueshmëria ishte e përhapur në rajonin tonë, ndërsa koalicioni ndërkombëtar, duke përfshirë aleatët e NATO-s dhe partnerët rajonalë po ndërmerre veprime vendimtare kundër grupit terrorist ISIS. Ndërkohë NATO mbështeste përpjekjet për të forcuar aftësinë e Irakut për të mbrojtur veten, ndërsa dislokimi i raketave “Patriot” kontribuonte në mbrojtjen ajrore të Turqisë. Këto ishin sfidat e NATO-s, në të cilat me marrjen e detyrës, Stoltenberg përcaktoi tre prioritetet e tij. “Këto janë tre prioritetet e mia: ta mbaj NATO-n të fortë; të ndihmoj për të mbajtur rajonin tonë të qëndrueshëm duke punuar me partnerë; dhe të mbaj të fortë lidhjen midis Evropës dhe Amerikës së Veriut”.

Por, që kur Jens Stoltenberg mori postin në krye të NATO-s, në vitin 2014, bota ka ndryshuar thellësisht, aneksimi i paligjshëm i Krimesë nga Rusia, rritja e ISIS, pushtimi i plotë i Ukrainës nga Rusia, konkurrenca në rritje me Kinën, pandemia e COVID 19, sulme kibernetike më të sofistikuar dhe ndikimi në rritje i ndryshimeve klimatike në sigurinë e Aleancës.

Lista vazhdon, e madje gjatë kohës nën drejtimin e Stoltenberg si Sekretar i Përgjithshëm, u vu në pikëpyetje edhe rëndësia e NATO-s, Aleanca u përshkrua si “e ndarë”, “e vjetëruar” dhe me “tru të vdekur”. Por realiteti në mjedisin kaq sfidues të sigurisë është ndryshe, NATO është e fortë, më e bashkuar dhe më e rëndësishme se kurrë më parë.

Gjatë këtyre 10 viteve, në drejtimin e Stoltenberg, NATO ka pësuar transformimin më të madh në një brez. Ajo ka forcuar mbrojtjen e saj, ku nga zero deri në dhjetëra mijëra ushtarë të NATO-s, janë të gatshëm në krahun lindor të Aleancës, gjysmë milioni trupa në gatishmëri të lartë dhe nga tre aleatë në njëzet e tre aleatë që shpenzojnë të paktën dy për qind të PBB-së për mbrojtje.

NATO është forcuar si institucion, duke dyfishuar buxhetin e saj të përbashkët për t’u siguruar në mënyrë efektive. Ajo ka rritur numrin e aleatëve dhe partnerëve me anëtarësimin e Malit të Zi, Maqedonisë së Veriut, Finlandës dhe Suedisë.

Ukraina është më afër NATO-s se kurrë më parë, ku nga një mbështetje vetëm marginale në vitin 2014, nën drejtimin e Stoltenberg, NATO sot i jep asaj një mbështetje masive, duke koordinuar mbështetjen përmes komandës të saj të re në Gjermani. NATO ka zgjeruar partneritetet në jugun global, duke thelluar marrëdhëniet me vendet e Indo-Paqësorit Indo dhe bashkëpunimi NATO-BE ka arritur nivele të paprecedentë.

Jens Stoltenberg largohet nga posti i tij si Sekretari i Përgjithshëm, duke lënë pesë mësimë kyçe për suksesin e vazhdueshëm të NATO-s, pas një dekade vendimtare në krye të Aleancës. Stoltenberg ka nënvizuar rëndësinë e vazhdimin të rritjes së shpenzimeve të mbrojtjes; sigurimin e marrëdhënieve të forta ekonomike midis aleatëve; mbështetjen e palëkundur të NATO-s për Ukrainën dhe se sa vendimtare do të jetë kjo për t’i dhënë fund luftës së Rusisë. Duke reflektuar mbi përvojën e NATO-s në Afganistan, Sekretari i Përgjithshëm nënvizon nevojën për të përcaktuar qartë objektivat e çdo operacioni të ardhshëm ushtarak përtej kufijve të NATO-s dhe thekson rëndësinë e lidhjes transatlantike midis Evropës dhe Amerikës së Veriut. Investimi në marrëdhëniet transatlantike është e vetmja rrugë fituese përpara.

Komandanti në largim i KFOR-it: Është urgjente të sillen përgjegjësit para drejtësisë, Serbia të ndihmojë në sigurimin e përgjegjësisë së plotë

Komandanti në largim i misionit të KFOR-it të drejtuar nga NATO, gjeneralmajor Özkan Ulutaş, nga Turqia, përditësoi Këshillin e Atlantikut të Veriut dhe partnerët operacionalë të mërkurën (25 shtator) në selinë e NATO-s. Ai u takua gjithashtu me Zëvendës Sekretarin e Përgjithshëm të NATO-s, Ambasadorin Boris Ruge.

KFOR-i jep kontribut kritik për stabilitetin në Kosovë dhe Ballkanin Perëndimor, duke ofruar një mjedis të sigurt dhe të sigurt për të gjitha komunitetet dhe lirinë e lëvizjes në mënyrë të paanshme. Gjatë mandatit të tij, gjeneralmajor Ulutaş ka krijuar marrëdhënie të ngushta me përfaqësuesit e institucioneve në Kosovë, shefin e Shtabit të Forcave të Armatosura të Serbisë dhe komunitetin ndërkombëtar, përfshirë BE-në, OSBE-në dhe misionet e OKB-së.

Një vit pas sulmeve në Zveçan dhe Banjskë, është urgjente të sillen përgjegjësit para drejtësisë dhe NATO pret nga Serbia për të ndihmuar në sigurimin e përgjegjësisë së plotë. KFOR-i synon të sigurojë që sulme të tilla të mos përsëriten. Është e rëndësishme që të dyja palët të përmbahen nga veprimet e pakoordinuara të cilat mund të nxisin tensionet, të rrezikojnë sigurinë ose të rrezikojnë ushtarët e KFOR-it. NATO vazhdon të mbështesë Dialogun e lehtësuar nga BE-ja si kornizë për të arritur një zgjidhje afatgjatë dhe të qëndrueshme që respekton të drejtat e të gjitha komuniteteve.

“Nën komandën time, KFOR-i ka ruajtur me sukses paqen dhe sigurinë në mbarë Kosovën, në përputhje me mandatin tonë të gjatë të OKB-së. Nëpërmjet një qëndrimi të dukshëm, fleksibël dhe të adaptueshëm, ne kemi parandaluar rreziqet për dhunë të përtërirë dhe kemi kontrolluar me shpejtësi situata që mund të çojnë në incidente ose përshkallëzim. Ne kemi përforcuar më tej misionin dhe kemi vazhduar rolin tonë si një forcë e paanshme, duke punuar me të gjitha komunitetet për të nxitur sigurinë dhe sigurinë, për të gjithë.

Ne kemi vazhduar gjithashtu të ofrojmë mjedisin e sigurt të nevojshëm për përpjekjet diplomatike për të ecur përpara”, - tha gjeneralmajor Ulutaş.

Gjeneralmajor Ulutaş jep dorëheqjen më 11 tetor 2024. Ai do të pasohet nga gjeneralmajor Enrico Barduani, nga Italia.

NATO, në “Samitin e së Ardhmes” të Kombeve të Bashkuara

NATO iu bashkua “Samitit të së Ardhmes” të Kombeve të Bashkuara në Nju Jork të dielën (22 shtator 2024), duke marrë pjesë në një sesion kushtuar rolit jetik të multilateralizmit për paqen dhe sigurinë ndërkombëtare.

“NATO vlerëson thellësisht bashkëpunimin tonë me Kombet e Bashkuara. Ne ndajmë një angazhim për paqen dhe sigurinë ndërkombëtare dhe për ruajtjen e rendit ndërkombëtar të bazuar në rregulla”, - tha Dylan White, Shefi i Zyrës Ndërlidhëse të NATO-s në Kombet e Bashkuara. “Ne jemi këtu për t’u angazhuar me partnerët, për të dëgjuar perspektivat e tyre dhe për të vazhduar të thellojmë bashkëpunimin tonë përballë sfidave serioze të sigurisë”.

Samiti i së Ardhmes mbledhi së bashku liderë botërorë, organizata ndërkombëtare dhe palë të tjera të interesuara për të diskutuar të ardhmen e qeverisjes globale, sfidat globale në zhvillim dhe forcimin e bashkëpunimit shumëpalësh.

Të martën, Sekretari i Përgjithshëm i NATO-s Jens Stoltenberg do të marrë pjesë në seancën hapëse të Debatit të Përgjithshëm të Asamblesë së Përgjithshme të OKB-së. Ai do të takohet gjithashtu me një numër liderësh botërorë gjatë qëndrimit në Nju Jork.

Admirali Vandier, në krye të Komandës Aleate të Transformimit

Në Norfolk, Shtetet e Bashkuara, Admirali Pierre Vandier pasoi gjeneralin Philippe Lavigne si Komandant Suprem i Aleatëve për Transformimin. Admirali Rob Bauer, Kryetar i Komitetit Ushtarak të NATO-s, kryesoi ceremoninë e ndryshimit të komandës.

Admirali i Marinës Franceze Vandier është Komandanti i nëntë i Transformimit Suprem Aleat. Pasi iu bashkua Akademisë Detare Franceze, ai u bë me shpejtësi një pilot luftarak detar, duke kryer misione të shumta luftarake për gati dy dekada. Ai ka komanduar dy herë në det, fregatën “Surcouf” dhe aeroplanmbajtësen “Charles de Gaulle”. Së fundmi ai ishte Shef i Shtabit Detar dhe më pas Zëvendës Shef i Mbrojtjes.

Admirali Bauer përshëndeti ngrohtësisht Admiralin Vandier dhe theksoi rëndësinë e ACT në ndërtimin e së ardhmes së Aleancës: “ACT luan një rol të paçmuar për të siguruar që Aleanca të mbrojë sigurinë dhe interesat e anëtarëve të saj kundër kërcënimeve dhe sfidave aktuale me të cilat përballemi sot, gjithashtu ato që mund të lindin në të ardhmen dhe përtej imagjinatës sonë të tanishme. Komanda Aleate e Transformimit është një simbol i përqafimit të sigurt të NATO-s për të ardhmen dhe sfidat e saj”.

Admirali Bauer theksoi sukseset kryesore të gjeneralit Lavigne në krye të ACT gjatë tre viteve të fundit. Gjatë qëndrimit të tij në Komandën Aleate të Transformimit, gjenerali Lavigne ka mbikëqyrur: integrimin ushtarak të Maqedonisë së Veriut, Finlandës dhe Suedisë; konceptin e Operacioneve me shumë domene, udhërrëfyesin dhe zbatimin, të mbështetur nga Transformimi Dixhital dhe vazhdimësia e eksperimentimit dhe inovacionit; integrimin e familjes së planeve të DDA në Procesin e Planifikimit të Mbrojtjes të NATO-s; zbatimin e Agjendës së Zhvillimit të Luftës; dhe punën e ACT

në zhvillimin e të gjitha fushave të inovacionit në të cilat DIANA mund të rritet.

Admirali Bauer vlerësoi udhëheqjen që gjenerali Lavigne ka treguar gjatë kësaj kohe: “Me intelektin tuaj të mprehtë, vizionin strategjik dhe entuziazmin infektiv, ju arrini të siguroheni që të gjithë ata që kalojnë rrugën tuaj të duan të bashkohen me ekipin tuaj. Askush nuk e mishëron sloganin ‘fitoni si ekip’ si ju”.

Në fjalën e tij, Admirali Bauer theksoi se për të adresuar sfidat moderne të mbrojtjes, aleatët duhet të rimendojnë qasjen e tyre ndaj bashkëpunimit me sektorin privat. Duke u larguar nga një mentalitet “mjaftueshëm dhe në kohën e duhur”, aleatët tani kanë nevojë për rezerva të konsiderueshme armatimi dhe një avantazh vendimtar teknologjik për parandalim. “Në mbrojtjen kundër kundërshtarëve të afërt,

qeveritë dhe sektori privat duhet të thyejnë ngërçin, duke nxitur besimin, vizionin afatgjatë dhe inovacionin. Me rezervuarin tonë të gjerë të njohurive dhe kreativitetit, kam besim se mund ta arrijmë këtë transformim”, - tha Admirali Bauer.

Në ceremoni, Admirali Vandier deklaroi vizionin e tij për komandën: “Për të gjithë ne këtu, ruajtja e besueshmërisë tonë ushtarake kërkon një përpjekje të jashtëzakonshme për të modernizuar stërvitjen tonë; agregat i teknologjive të reja; dhe të shpikin taktika të reja luftarake që do të na japin epërsi operacionale në një kontekst të riarmatimit të shpejtë global”. Ai vazhdoi duke theksuar se “angazhimi i tij, angazhimi ynë kolektiv, është të ofrojmë mjetet dhe procedurat më efikase që do t’u japin atyre sukses operacional në konflikt dhe luftë”.

SA SHUMË MUND PËR TË QENË I SUKSESSHËM?!

Rutina e përditshme e mendjeve
më të mëdha të historisë

Të gjithë kemi rutinat tona të përditshme dhe, natyrisht, gjenitë më të mëdhenj të historisë nuk bëjnë përjashtim. Për shembull, disa prej nesh preferojnë të punojnë herët në mëngjes, ndërsa të tjerët duket se performojnë më mirë më vonë gjatë ditës ose në mbrëmje. Kjo, ndër shumë elementë të tjerë, përbën rutinën tonë personale, kjo në varësi edhe të gjinisë. Rutina e një mashkulli ndryshon ndjeshëm nga rutina e një femre, aq më tepër në kohën e mendjeve të ndritura të historisë së njerëzimit. Por a keni menduar ndonjëherë se si i kishin rutinat e tyre njerëzit më të famshëm krijues në histori? Sa orë punuan, flinin dhe ushtruan, për shembull, dhe si e planifikuan gjithçka?

Winston Churchill

Ish-kryeministri britanik kishte një rutinë shumë të veçantë në mëngjes. Ai zgjohej rreth orës 7:30 të mëngjesit dhe hante, lexonte dhe punonte nga shtrati deri në orën 11 të mëngjesit. Churchill do të hante më pas drekën nga ora 13:30, e ndjekur nga puna deri në orën 17:00. Rreth asaj kohe ai do të bënte një sy gjumë.

Darka do të shërbehej në orën 20:00, e cila shpesh pasohej nga një orë apo më shumë punë. E gjithë kjo, natyrisht, duke pirë uiski. Rreth orës 12 të natës, Winston Churchill lexonte para se të flinte.

Pablo Pikaso

Në orën 14:00 artisti spanjoll do të shkonte në studion e tij, ku do të qëndronte duke punuar deri në perëndim të diellit. Ai rrallë do të merrej me çështje sociale apo edhe do të fliste shumë me familjen e tij, për të mos humbur fokusin në punën e tij. Picasso shpesh kthehej në studion e tij dhe punonte deri në orën 3 të mëngjesit.

Benjamin Franklin

Ky Atë Themelues i Shteteve të Bashkuara ishte një adhurues i madh i “banjove me avull”, të cilat konsistonin në të qenit lakuriq në mëngjes për 30 minuta deri në një orë. Benjamin Franklin krijoi gjithashtu një plan 13-javor, me çdo javë kushtuar një virtyti. Virtytet ishin: matura, heshtja, rregull, vendosmëria, kursimi, industria, singleriteti, drejtësia, moderimi, pastërtia, qetësia, dëlirësia dhe përlulesia. Ai do t'i bënte vetes të njëjtën pyetje çdo mëngjes: “Çfarë të mire do të bëj këtë ditë?” Dhe e njëjta pyetje çdo natë: “Çfarë të mire kam bërë sot?”.

Volteri

Shkrimtari francez kalonte 18 deri në 20 orë në shtëpi duke punuar. Ai shpesh lexonte dhe u diktonte punë sekretareve nga shtrati. Volteri e kishte kohën e tij shoqërore dhe të lirë vonë gjatë ditës, dhe më pas do të kthehej në vetmi.

Wolfgang Amadeus Mozart

Kompozitori i famshëm austriak kishte një orar të ngjeshur pune dhe zakonisht nuk kthehej në shtëpi deri rreth orës 23:00. Kjo ishte koha kur ai kompozonte, para se të shkonte në shtrat. Mozart zgjohej herët dhe dita fillonte në orën 6 të mëngjesit për të. “Kur jam... plotësisht vetvetja, tërësisht vetëm... ose gjatë natës kur nuk mund të fle, janë raste të tilla që idetë e mia rrjedhin më mirë dhe më me bollëk. Nga dhe si vijnë këto ide, nuk e di dhe as mund t'i detyroj”, - ka thënë Mozart.

Albert Ajnshtajni

Në orën 9 të mëngjesit, pas 10 orësh gjumë, Ajnshtajni ishte gati për të nisur ditën. Pasi kishte pirë kafën dhe duke lexuar gazetën, ai do të shkonte në Universitetin e Princetonit në orën 10:30 të mëngjesit. Atje, Ajnshtajni do të punonte për dy orë, duke u kthyer në shtëpi për drekë, e ndjekur nga një sy gjumë dhe një filxhan çaj. Më pas, fizikani teorik do të punonte më shumë në shtëpi pasdite, do të hante darkë (ai i pëlqente makaronat!) dhe më pas do të shkonte në shtrat në orën 23.00.

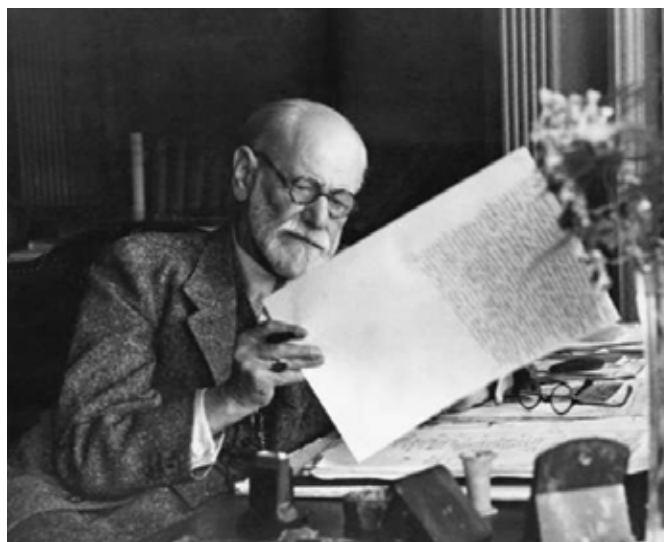
Ludwig van Beethoven

Beethoven ngrihej në orën 6 të mëngjesit, njihej për faktin që maste kokrrat e kafesë çdo mëngjes. Filxhani i tij i kafesë do të bëhej me saktësisht 60 kokrra. Më pas, kompozitori gjerman punonte deri në orën 14 ose 15, duke bërë shëtitje të gjata pas drekës. Ai mbante një laps dhe një letër muzikore me vete ndërsa e bënte këtë. Pastaj ora 22 ishte koha e gjumit për Beethoven.

Vincent van Gogh

Në vitin 1888, piktori holandez zbuloi rutinën e tij në një letër drejtuar vëllait të tij, Theo. Aty shkruhet: “Sot përsëri nga ora shtatë e mëngjesit deri në gjashtë të mbrëmjes punova pa ndërprerje, përveçse për të marrë pak ushqim një ose dy hapa larg. Nuk kam menduar për lodhjen, do të bëj një foto tjetër pikërisht këtë natë dhe do ta nxjerr. Ditët tona kalojnë në punë, duke punuar gjatë gjithë kohës, në mbrëmje jemi të rraskapitur dhe shkojmë në kafene, e më pas, herët në shtrat! E tillë është jeta jonë.”

Sigmund Freud

Frojdi zgjohej në orën 7 të mëngjesit, hante mëngjes dhe më pas e shkurtonte mjekrën me kujdes tek një berber. Ai shihte pacientët nga ora 8 deri në 12 pasdite dhe hante drekë në orën 13:00, pas së cilës do të bënte një shëtitje të gjatë. Ai do të shihte më shumë pacientë nga ora 3 deri në 9 pasdite, e ndjekur nga darka, lexim dhe shkrim. Frojdi nuk shkonte në shtrat deri rreth orës 1 të mëngjesit.

Babai i psikanalizës kishte shumë në mbështetjen e gruas së tij, Martës. Ajo zgjidhte dhe shtronte rrobat e tij, madje vendoste pastë dhëmbësh në furçën e dhëmbëve për t'i kursyer kohë.

Po të vëmë re, të gjithë personalitetet e përmendur në këtë artikull, iu përkushtuan karrierës dhe aktiviteteve në kontribut të karrierës së tyre 100 për qind, pra pa u shpërqendruar nga asgjë tjetër. Jo rastësisht nuk ka në këtë listë asnjë personalitet femër... mbase ato nuk e patën aq të lehtë... Kjo është një tjetër temë e gjerë për t'u trajtuar...

Një garë e fortë po zhvillohet për teknologjinë hipersonike, një ndryshim i madh në aviacionin ushtarak. Është shumë herët për ta quajtur një garë armësh, por është një garë teknologjike. Të gjitha programet hipersonike të sotme mbeten përgjithësisht eksperimentale, me shumicën e demonstruesve që bien midis katrës dhe gjashtës në shkallën DARPA, diku midis komponentit dhe sistemit ose vlefshmërisë së nënsistemit.

Fluturimi hipersonik nuk është asgjë e re, por shpejtësia zbatohet për kokat e ICBM, automjetet me zbritje të astronautëve dhe anijet kozmike gjatë fazës së rihyrjes. Megjithatë, shembujt e mësipërm kanë një kohëzgjatje shumë të shkurtër dhe janë “të drejtuar nga nevoja”. Sfidat tani është një avion që fluturon me shpejtësi hipersonike në një modalitet të rregullt dhe demonstroi aftësitë e tij.

SR-72 është një avioni i ardhshëm amerikan që pritet të pasojë ikonën SR-71. Megjithatë, ndryshe nga paraardhësi i tij, SR-72 do të jetë pa pilot dhe hipersonik. Midis tyre janë koka ICBM, raketa lundrimi dhe UAV; Objektet e drejtuara manovruese hipersonike janë pararoja e këtij revolucioni teknologjik. Avionët hipersonikë zakonisht konsiderohen të udhëtojnë me një shpejtësi prej 5-10 Mach, që është nga 6,150 në 12,300 km/orë, dhe në një lartësi operationale midis 25 dhe 140 km.

Ndoshta një nga karakteristikat më mbresëlënëse të automjeteve hipersonike është aftësia për të shmangur sistemet e mbrojtjes ajrore. Automjete të tilla praktikisht nuk mund të zbulohen në mënyrë të besueshme brenda resë plazmatike të errët nga radari. Kjo veçori i bën automjetet shumë të papërcaktuara në potencialin e tyre të mundshëm. Për shembull, më pak se një orë pas ngadalësimit të orbitës, pajisja hipersonike mund të godasë një objektiv.

Rusia ka një histori të pasur të zhvillimit të teknologjisë hipersonike. Një pjesë e kësaj përfshin Tu-130, avionin “Ajax” dhe linjat e avionëve me shpejtësi të lartë të zhvilluara nga drejtuesit e Dizajnit “Mikoyan”. Faza e mëtejshme e projektit Spiral u bë pikënisja e zhvillimeve, të cilat u morën si bazë me depërtimin e një avioni të kthyes hipersonik të hapësirës ajrore në orbitë të nisur nga një aeroplan hipersonik, BOR dhe anije kozmike Buran.

Shtesa më e fundit në listën e zhvillimeve është se Rusia ka filluar testimin e raketës hipersonike kundër anijes “Zircon”. Data e funksionalizimit për raketën e përmendur është viti 2020. Transportuesit e përzgjedhur që do të armatosen me këtë raketë përfshijnë nëndetëset dhe anijet sipërfaqësore të gjeneratës së pestë, duke përfshirë anijen “Pjetri i Madh”. Përkatesisht, shpejtësia e tij do të ishte rreth 5 deri në 6 Mach dhe do të kishte një rreze prej të paktën 400 km, duke e bërë kështu procesin e kundërmasave shumë të pamundur për t’u ekzekutuar. Për sa i përket burimit të karburantit, ai punon me karburant Decilin-M, i cili i shton 300 km më shumë rreze.

Ky është niveli në të cilin koka raketore super e manovrueshme Yu-71, e prodhuar nga NPO “Mashinostroyenia”, ka marrë teknologjinë hipersonike. Yu-71 mund të shkojë me shpejtësi deri në 11,000 km/orë, të arrijë afër hapësirës dhe të godasë objektivin e tij kur të lëshohet. Koka e luftës përballon shpejtësitë ekstreme deri në 18,000 km/orë në rihyrjen në atmosferë.

Edhe Kina ka bërë përparim të konsiderueshëm në teknologjinë hipersonike. Në vitin 2015, testi i parë i suksesshëm i fluturimit të automjetit hipersonik DF-ZF u krye në Kinë, sipas raportimeve me manovrim deri në 5 Mach. Sipas raporteve, Pekini e përshkroi DF-ZF si të aftë për të depërtuar në mbrojtjen ajrore të SHBA-së dhe për të kryer një sulm bërthamor në shkallë globale.

Shtetet e Bashkuara janë duke punuar në disa avionë hipersonikë, të tillë si X-51A “Waverider” dhe UAV hipersonik SR-72. Gatishmëria operationale do të synohet së shpejti, me hyrjen në shërbim të SR-72 të planifikuar për vitin 2030. SR-72 do të ketë një sistem shtytës të dyfishtë që do t’i mundësojë këtij mjeti lundrimi hipersonik të kryejë misione zbulimi dhe sulmi.

Këto gara do të jenë domethënëse për botën në përgjithësi për sa i përket strategjisë ushtarake nëse mbizotëron teknologjia hipersonike. Këto zhvillime shënojnë vetëm hapin e parë në

Revolucioni Hipersonik në Aviacionin Ushtarak

marrëdhëniet e reja midis aftësive dhe rrezes së veprimit të forcave moderne ushtarake, duke i futur ato në epokën e re të aviacionit.

Sistemet e armëve të ardhshme hipersonike “Lockheed Martin”

Teknologjitë e avancuara të raketave dhe automjeteve hipersonike do të përmirësojnë sistemet e forcave të goditjes nga skaji në skaj, duke rritur potencialin për të frenuar kërcënimet e ardhshme.

Arma e reagimit të shpejtë të lëshuar nga ajri (ARRW)

Programi i Armëve të Reagimit të Shpejtë të lëshuar nga ajri (ARRW) kombinon teknologjitë kritike të fluturimit me shpejtësi të lartë dhe përshpejton armatimin e aftësive të goditjes hipersonike ajër-tokë për Forcën Ajrore të SHBA.

Goditja konvencionale e shpejtë (CPS)

CPS është një program zhvillimi dhe testimi i raketave me rrëshqitje hipersonike që ofron rreze më të gjatë, kohë më të shkurtra fluturimi dhe mbijetesë të lartë kundër mbrojtjeve të armikut.

Lufta kundër sipërfaqes sulmuese hipersonike e lëshuar nga ajri (HALO)

HALO i mundëson avionëve të bazuar në transportues të kryejnë sulme me shpejtësi të lartë kundër kërcënimeve sipërfaqësore me vlerë të lartë, në mënyrë që Marina të mund të operojë dhe të kontrollojë hapësirat e kontestuara të betejës (koncepti i artistit).

Arma hipersonike me rreze të gjatë (LRHW)

LRHW do të përdorë trupin e zakonshëm të rrëshqitjes hipersonike dhe do të prezantojë një klasë të re raketash me rreze të gjatë ultra të shpejtë dhe të manovrueshme me aftësinë për të lëshuar nga platformat e lëvizshme tokësore.

Përgatiti: SAKIP CAMI

Drejtuesit e njëjësive të mëdha partizane
Anëtarët e Shtabit të Përgjithshëm
të Ushtrisë Nacional Çlirimtare,
10 korrik 1943

1. Major Abaz Kupi (1891-1976)
2. Myslym Peza, (1897 – 1984)
3. Major Spiro Moisiu (1900 – 1981), komandant i Shtabit
4. Baba Faja Martaneshi (Mustafa Xhani) 1910 – 1947)
5. Haxhi Lleshi (1913 – 1998)
6. Dali Ndreu (1912 – 1956)
7. Dr. Ymer Dishnica (1912 – 1998)
8. Ramadan Citaku (1914 – 1990)
9. Enver Hoxha (1908 – 1985), komisar i Shtabit
10. Mustafa Gjinishi (1912 – 1944)
11. Bedri Spahiu (1908 – 1998)
12. Sejfulla Malëshova (1900 – 1971)

Në përbërjen e Shtabit të Përgjithshëm u bënë ndryshime:

Ymer Dishnica e Sejfulla Malëshova kaluan në detyra të reja si anëtarë të Komitetit Antifashist NÇ dhe dy të tjerë, kolonel Hysni Kapo e kolonel Islam Radovicka do të zgjidheshin anëtarë të Shtabit të Përgjithshëm si dhe gjeneralmajor Mehmet Shehu, pas çlirimit të Tiranës.

Drejtuesit e Brigadave Sulmuese/Brigada e I, 16 gusht 1943, Vithkuq

Mehmet Shehu, komandant i Br. I dhe Div. I
Tuk Jakova, komisar i Br. I, komisar Div. I dhe komisar Korp. III

Arif Hasko, komisar i Brigadës, pas Tuk Jakovës
Tahir Kadare, zv. komandant i Br. I, komandant i Br. 6, komandant i Korp. II

Muhamet Prodani, komandant i Br. I
Todi Naco, komandant i Artilerisë së Brigadës
Brigada e II, 20 nëntor 1943, Shëngjergj

Beqir Balluku, komandant i Br. II,
Vasil Konomi, komisar i Br. II, Gani Goxhi komisar

Irakli Bozo, Zv. komandant i Br. 2, komandant i Br. 9

Kico Ngjela, Zv. komisar
Brigada III, 9 tetor 1943 Arbanë
Hulusi Spahiu, komandant i Br. III

Shahin Ruka, komisar i Br. III,
Hamit Keci, zv. komandant,
Vasil Nathanaili, zv. komisar

Brigada e IV, 28 dhjetor 1943, Voskopojë
Nexhip Vincani, komandant,
Pllumb Dishnica, komisar,

Josif Pashko, Zv Komisar
Brigada V, 20 janar 1944, Tërëbac, Vlorë
Abas Shehu, komandant, më pas Shefqet Peci

Hysni Kapo, komisar
Dervish Hekali, zv. komandant
Manush Myftiu, zv. komisar

Brigada VI, 26 janar 1944, Përmet
Tahir Kadare, komandant
Mustafa Matohiti, komisar

Riza Veipi, zv. komandant
Jaho Gjolicu, zv. komandant
Haki Toska, zv. komisar

Sotir Filto, zv. komandant
Xhule Ciraku, zv. komisar
Brigada VII, 17 mars 1944, Vlushë, Skrapar

Gjin Marku, komandant i Br. VII, më pas Musa Daci komandant

Kadri Hoxha, komisar i Br. VII, më pas Qazim Kapisyzi

Neshat Hysi, zv. komandant
Adil Carcani, zv. komisar
Ramiz Alia, përgjegjës rinie

Brigada VIII, 23 prill 1944, Sheper
Asaf Dragoti, komandant Br.
Qazim Kondi, komisar

Koco Gjeci, zv. komandant
Rrahman Parllaku zv. komisar
Brigada IX, 16 tetor 1944, Llozhanë

Irakli Bozo, komandant
Mihallaq Zicishti, komisar
Petro Papi, zv. komandant

80-vjetori i çlirimit të Atdheut, historia e krenarisë kombëtare

Brigada X, 6 nëntor 1944, Karbunarë

Koco Gjeci (Papa), komandant
Mane Nishova, komisar
Njazi Cepani, zv. komandant, komandant
M. Bllaci, zv. komisar

Brigada XI, 1 tetor 1944, Fier

Mevlan Dervishi, komandant
Halil Pulo, komisar
Dilaver Poci, zv. komisar, komisar, komandant

Brigada XII, 20 maj 1944, Sukë

Refat Bajrami, komandant
Qemal Klosi, komisar
L. Jaho, zv. komandant

Rrahman Parllaku, zv. komisar

Brigada XIV, 17 gusht 1944, Sheper

Gjon Banushi, komandant
Kahreman Ylli, komisar
Halil Kacanolli, zv. komandant

Gafur Cuci, zv. komisar

Brigada XV, 29 qershor 1944, Protopapë

Teki Kolaneci, komandant
Shahin Ruka, komisar
H. Babani, zv. komandant

V. Koleci, zv. komisar

Brigada XVI, 20 gusht 1944, Therepel

Rrahman Ruci, komandant
Abdyl Këllezi, komisar, më pas
Sofa Papajani, komisar

Gjon Gjoni, zv. komandant

Myzafer Trebeshina, zv. komisar

Brigada XVII, 26 shtator 1944, Gjinar, Elbasan

Gjeli Argjiri, komandant
Qamil Guranjaku, komisar
Sefedin Mece, zv. komandant

Ndreci Plasari, zv. komisar

Brigada XVIII, 18 gusht 1944, Sllatinë, Dibër

Esat Ndreu, komandant
Petrut Dume, zv. komandant, komandant
Zoi Themeli, zv. komandant
Xhevdet Petrela, zv. komandant

Teme Sejko, zv. komisar

Mico Kallamata, komisar

Ilmi Causholli, komisar

Sotir Vullkani, zv. komisar

Milo Qirko, zv komisar, komisar

Brigada XIX, 20 gusht 1944, Theollog

Andrea Nasi, komandant

Thoma Xhixho, komandant

Vangjo Mitrojorgji, komisar

Mehmet Dusha, zv. komandant

Lefter Kasneci, zv. komisar

Spiro Xhai, zv. komisar

Brigada XX, 9 shtator 1944, Protopapë

Riza Kodheli, komandant

Misto Treska, komisar

Llambi Premti, komisar

Isuf Keci, zv. komandant

Nuri Resnja , zv. komisar

Brigada XXII, 18 shtator 1944, Pezë

Sali Verdhja, komandant

Rexhep Zuna, komandant (dëshmor)

Neshat Hysi, komandant

Tonin Jakova, komisar

Shaban Rexha, zv. komandant

Sadik Bocaj, zv. komisar

Nimet Ymeri, zv. komisar, komisar

Brigada XXIII, 21 shtator 1944, Zall Mner

Hamit Keci, komandant, më pas Haxhi Seseri,

Muharrem Kokomani

Xhavit Qesja, komisar

Mërkur Cela, komisar

Haki Fejzo, zv. komandant, Rexh Deliu, zv. komandant

Sejdin Avdia, zv. komisar, komisar

Brigada XXIV, 4 tetor 1944, Bicaj

Ndreko Rino, komandant

Abedin Shehu, komisar

Et'hem Gjinushi, zv. komisar, komisar

Nj. Hoxha , zv. komandant

Brigada XXV, 6 nëntor 1944 Tropojë

Rexhep Haka komandant

V. Daci, komandant

Nuri Arapi, komisar

Sadik Bekteshi komisar

Sh.Hoxha, zv. komandant

Brigada XXVII, 29 nëntor 1944, Shkodër

Qazim Kapisyzi, komandant

Sadik Bekteshi, komisar

1. Drejtuesit e Divizioneve
Divizioni I

Me përbërje Br. 1, 4, 5
Komandantë Dali Ndreu, Mehmet Shehu,
Komisar Tuk Jakova

Divizioni II

Me përbërje Br. 3,6,18
Tahir Kadare, komandant
Kristo Themelko, komisar

Divizioni III

Me përbërje Br. 12,14,19
Islam Radovicka, komandant
Pandi Kristo, komisar

Divizioni IV

Me përbërje Br. 15.17, 18
Asaf Dragoti, komandant
Pllumb Dishnica, komisar

Divizioni V

Me përbërje Br. 3, 5, 18
Rrahman Parllaku, komandant
Ramiz Alia, komisar

Divizioni VI

Me përbërje Br. 6,7,8,12
Gjin Marku, komandant
Myzafer Spaho, komisar

Divizioni VII

Me përbërje Br. 2,9, 20
Panajot Plaku, komandant
Gafur Cuci, komisar

2. Drejtuesit e Korparmatave

Korp. I (Div 1, 2) Dali Ndreu, komandant, Hysni Kapo komisar

Korp. II, (Div 3, 4) Tahir Kadare, komandant, Kristo Themelko komisar

Korp. III, (Div 5, 6), Shefqet Peci, komandant, Tuk Jakova komisar

**Kjo tabelë nuk pasqyron ngritjet në detyrë dhe lëvizjet e mëvonshme. Për përgatitjen e këtij materiali u shfrytëzuan historikët e brigadave sulmuese, materiale të wikipedias dhe albumi i AQSH-së, kushtuar 70-vjetorit të çlirimit të Atdheut.*

Prof. Asoc. Dr. BERNARD ZOTAJ,
(Mjeshtër i Madh)

Partizanet që ranë për çlirimin e kryeqytetit

Vendi dhe roli i gruas shqiptare në Luftën Antifashiste Nacionalçlirimtare u karakterizua nga një pjesëmarrje masive e tyre në çeta, batalione dhe brigadat sulmuese. Ishin rreth 6.000 luftëtare në këtë rreshta partizane dhe i mijërave të tjera në qytet dhe në fshat që u bënë baza të sigurta dhe mbështetje e fuqishme e luftës.

Në luftën për çlirimin e kryeqytetit Tiranë, nga njësitë partizane ku ishin rreshtuar dhe luftuan, ranë dhe partizane, të cilat shkruan një faqe heroizmi për gruan dhe vajzën shqiptare, si luftëtare për çlirimin e vendit. Në luftën për çlirimin e Tiranës morën pjesë si luftëtare rreth 650 gra e vajza të rreshtuara në njësitë luftarake kryesore BrIS, BrIVS, BrVIIIS, BrXIS dhe ndihmuese BrXXIIS, BrXIIS, BrXIS, BrXVS.

“Duhet të luftojmë, jemi pa liri...”

Kur BrIVS çliroi Peshkopinë, në mes të partizanëve të shumtë dallohej dhe një vajzë e re që i ndriste fytyra nga gëzimi. Ishte Rukie Elez Rosh, që u inkadrua në rreshtat e batalionit të katërt të brigadës. Rukia ishte e re dhe nuk i kishte kaluar të shtatëmbëdhjetat. Ajo kishte lindur në vitin 1927 në Begjunec, në Dibër. U rrit jetime pa nënë e babë, pa vëlla e motër.

Rukia mori pjesë në të gjitha luftimet që zhvilloi brigada. Ajo sulmonte, hidhej në sulm e para, kudo dallohej. Mbas luftimeve Rukia aktivizohej në grupin artistik të brigadës në këngë, në valle, etj.

Më 20 tetor 1944 në katundin Kashar, luftoi kundër nazistët për të marrë pozicione dhe për të bërë rrethimin e Tiranës. Kudo Rukia printe në ballë të skuadrës, sulmoi e ra heroikisht. Edhe në çastet e fundit të jetës u thirri shokëve “Përpara!”.

Rukie Elez Rosh është shpallur dëshmore e Atdheut me vendim nr. 50, datë 30.06.1972 të Komitetit Ekzekutiv të Peshkopisë.

“Përpara shokë, të ngrini sa më parë flamurin e fitores!”

Agllai Tako, kur mori vesh se brigada e saj do të sulmonte për çlirimin e kryeqytetit u shpreh “edhe unë do të jem luftëtare e çlirimit të Tiranës, e kryeqytetit tonë! Ç’ nder i madh që na bëhet”, - tha kur mori vesh lajmin se brigadës së saj i ishte besuar detyra e rëndësishme.

Rrobat partizane, kapela me yll në ballë, automatiku i shtrënguar në gjoks e burrëronin, partizanen nga Përmeti, të marrë pjesë në të gjitha luftimet që kishte zhvilluar kjo njësi luftarake e UNÇSH-së. Automatiku në dorën e saj ish bërë shok i pandarë, dhe me të në beteja zbriti nga kodrat e Shën Prokopit, në rrugën e Elbasanit e drejt qendrës së Tiranës. Iu afruan çlirimit...

Me këto ëndrra hyri në Tiranë, në Tiranën e përflakur. Një mitraloz, nga një bunker i vendosur mu në qendër të qytetit, gërgëriste egërsisht dhe pengonte sulmin e partizanëve. Ngado ndiheshin krizma mitralozash dhe automatikësh të partizanëve dhe ndërmjet tyre edhe krizmat e automatikut të Agllaisë. Një autobлиндë gjermane vërtitej si një bishë e egër dhe qëllonte nga mundte. Agllaia ish shtrirë barkas dhe kish vënë në shënjestër një mitraloz gjerman që qëllonte nga dritarja e një pallati. Në çdo rrugë luftohej, në çdo rrugë ngriheshin barrikada. Ndërmjet luftëtarëve të lirisë ishte vajza e vogël që duke vrapuar, i afrohej asaj çerdheje mitralozi që villte zjarr nga dritarja e pallatit. Autoblinda e pengonte. Edhe bunkerin në mes të qytetit nuk e lejonte me të shtënë e tij që luftëtarja të kalonte matanë rrugës qendrore. Por ... bunkerin në mes të qytetit u përflak. Një plasje e madhe granade e gozhdoi në vend autoblindën gjermane. Partizanët sulmuan. Agllaia qëllloi kundër mitralozit të vendosur në dritare. Mitralozi për një çast heshti... Agllaia u ngrit të sulmonte së bashku me shokët e saj. Pranë Lanës hodhi një bombë, zbrazti dhe një karikator kundër armikut, u shtri barkas për t’i shmangur një mitralozi gjerman, pastaj u ngrit përsëri dhe sulmoi... Por një plumb e preu në mes. Shokët e saj vazhdonin të sulmonin. Ajo i pa... Pa dhe bunkerin në qendër të Tiranës që nxirrte flakë... kujtoi qytetin e luleve Përmetin, ku kish lindur në vitin 1926. Ishte data 11 nëntor 1944.

Agllai Tako është shpallur dëshmore e Atdheut me vendim nr. 82, datë 17.08.1976 të Komitetit Ekzekutiv të Rrethit të Përmetit. Kryeqyteti, Tirana ka një rrugë me emrin “Agllai Tako”.

Bashkë me burrin dhanë jetën për lirinë

Sose Musai lindi në vitin 1924 në Bolenë të Vlorës në një familje atdhetarësh. Rritur dhe edukuar në këtë familje u aktivizua me lëvizje. Në vitin 1942 Sosja u martua me Rustem Memushajn nga Bolena, edhe kjo një familje patriotike dhe shtëpinë e kishte kthyer në bazë të LANÇ-it. Këtu në këtë familje iu dha mundësia të aktivizohej me organizatën e gruas antifashiste të Bolenës. Në familjen Memushaj u strehuan mjaft materiale luftarake të BrVS dhe material të punëtorisë ushtarake të prapavijës. Shtëpia e familjes Memushaj u dogj gjatë luftës nga pushtuesit.

Duhet të luftojmë, jemi pa liri... Vajzat shqiptare që ranë për Shqipëri

Male Bonaj

Sose Musai

Agllai Tako

Rukie Rosh

Rustemi që prej fundit të dhjetorit 1942 u bë pjesëtar aktiv i çetës territoriale vullnetare të fshatit Bolenë dhe mori pjesë në të gjitha aksionet si në Gjorm, në Borsh, në operacionin e

dimrit të vitit 1943-1944, etj. Nga fundi i muajit mars të vitit 1944, në Bolenë erdhi lajmi se formohej BrVIIIS. Shumë të rinj të fshatit, midis tyre edhe Rustemi, u inkadruan në radhët e saj. Sosja e përcolli burrin për në brigadën partizane dhe i tha: “Të vafte mbarë Rustem!”, “Pooo. Të kuptova Sose, - iu përgjigj me vrap Rustemi, - do të bëj çmos të gjej rastin e të vij të të marr edhe ty”. “Unë do të pres!”, iu përgjegj Sosja.

...Sosja e priti Rustemin, po ai nuk u kthye në Bolenë. Ajo e gjeti vetë momentin, kur një ditë të korrikut 1944, një grup partizanësh të BrVIIIS erdhën në fshat dhe prunë një partizanin të plagosur. Sosja u tha se kishte dhe bashkëshortin, e së bashku me partizanët udhëtoi midis maleve e grykave dhe më së fundi e gjeti BrVIIIS në Zagori të Gjirokastrës. Komanda e mirëpriti partizanen e re dhe e caktoi në kompaninë e tretë të batalionit të tretë. Kur brigada po kalonte lumin e Vjosës për në zonën e Beratit, Sosja dalloj midis partizanëve të batalionit të parë, bashkëshortin Rustem.

Sosja i thirri dhe Rustemi ashtu i ngurosur e shikonte, por nuk u besonte syve të tij. “Po, Rustem, unë erdha!”. “Të dy do të luftojmë së bashku”, - i tha Rustemi, ndërsa ishin pushtuar në krahët e njëri-tjetrit. Sosja u dallua si partizane e shkathët dhe trime. Ajo ishte një aktiviste e mirë e organizatës së rinisë, por u zgjodh dhe përgjegjëse e rinisë në kompani.

BrVIIIS mori detyrë nga Shtabi i Përgjithshëm i UNÇSH, për të qenë njëra nga njësitë që do të luftonte për çlirimin e kryeqytetit, Tiranë. Në ditët e para të nëntorit BrVIIIS u vendos në kodrat e Saukut dhe të Sharrës. Mori urdhrin luftarak dhe menjëherë u fut në luftime për çlirimin e kryeqytetit. Më 11 nëntor 1944, kompania ku ishte luftëtare Sosja kishte çliuar një pjesë të kazermave të Ali Rizait. Gjermanët me sulme të shpejta e të rrufeshme kërkonin për të rimarrë pozicionet që kishin humbur. Predhat e artilerisë si pikat e shiut binin pa pushim mbi pozicionet e partizanëve. Aty në kodër nuk shihej gjë tjetër veç tym e flakë e të dukej se toka kishte marrë zjarr. Një askël predhe e mori Sosen në shpatull, por ajo nuk mundi të tërhiqej. Një predhë tjetër plasi fare pranë Soses. Shokët vrapuan drejt saj, por ajo nuk fliste më. Ndërsa Rustem Memushaj do të vazhdonte luftën deri sa u çliua Tirana. Dhimbjen për humbjen e Soses, Rustemi e kaloi në luftime të njëpasnjëshme të brigadës, e cila duke luftuar arriti gjer në Vishegrad (Bosnje) ... dhe pas çlirimit Rustemi, tashmë komisar kompanie, do të binte edhe vetë, duke luftuar nga plumbat e armiqve, për rrëzimin e pushtetit të popullit, më 31 gusht 1954, në Lezhë.

Sose Musa Memushaj është shpallur dëshmore e Atdheut me vendimin nr. 97, datë 22.9.1972 të Komitetit Ekzekutiv të KP të rrethit të Vlorë, po ashtu dhe bashkëshorti Rustem Riza Memushaj (1923-1945) partizan në BrVIIIS, është shpallur dëshmor i Atdheut me vendimin nr. 97, datë 22.9.1972 të Komitetit Ekzekutiv të KP të rrethit të Vlorë.

Nga Mezhgorani në Tiranë

Male Bonaj lindi në vitin 1929 në fshatin Mezhgoran të Tepelenës, në një familje të thjeshtë, por patriotike. Babai, Xheladini, ishte një burrë i urtë, i fjalës dhe punëtor, cilësi këto që i manifestoi kudo në jetën e tij. Ishte nga të parët që luftëtarë që doli për në çetën e Mezhgoranit për në Luftën e Vlorës të vitit 1920. Me këto ndjenja atdhetare u rrit dhe u edukua edhe Male, në këtë familje të thjeshtë fshatare. Male kishte parë me sytë e saj luftimet që u zhvilluan edhe në fshatin e saj në luftën midis dy ushtrive të huaja italiane dhe grekë që zhvillohej në vendin e saj. Edhe pse e vogël, ajo u aktivizua me rininë e fshatit dhe kreu mjaft detyra si në mbledhje të materialeve nga lufta, transportim të tyre, etj. Në prill 1944, me një grup të rinjsh nga fshati dhe Tepelena u radhit partizane në BrVIIIS. Male mësoi mjaft mirë mjeshtërinë e përdorimit të armës dhe u dallua në çdo luftim të zhvilluar.

BrVIIIS kishte marrë detyrën dhe ishte e gatshme të kalonte në mësimje në sektorin Selitë e Vogël-Yzberisht..., më 12 nëntor, batalioni i katërt, ku ishte dhe Male Bonaj, lëvizti drejt veriut dhe sulmoi pallatet e aviacionit e të xhenios, si dhe fushën e druve, në të dy anët e Lanës në Tiranën e Re. Ndërkaq, për të ndaluar përparimin e mëtejshëm të këtij batalioni, armiku solli përforsime trupash, duke përfshirë edhe katër tanke, disa autoblinda dhe artileri. Luftimet u zhvilluan me ashpërsi të madhe dhe zgjatën deri në mëngjesin e 13 nëntorit. Hitlerianët pësuan dëme materiale dhe u tërhoqën në drejtim të rrugës së Kavajës dhe të qendrës së kryeqytetit.

Në pasditen e 13 nëntorit 1944, i gjithë sektori i mësimjes së batalionit të katërt në Tiranën e Re, u spastrua nga forcat armike. Në këto luftime që u zhvilluan të ashpra e trup me trup me armikun, ranë trimërisht partizania Male Xheladin Bonaj nga Mezhgorani të Tepelenës.

Populli e ka përjetësuar me këngën popullore: “Shokë, do të këndo një këngë./ Për Malen tonë të re./ Që doli maleve./ Për çlirimin e Shqipërisë./ Për një Shqipëri të re./ Në rreshtat partizane./ Falë jetën, për atdhe./ Re dëshmor në malet tona./ Lule, o motra Male./ Mezhgorani krenohet sot,/ Me bijën tende që dhe...”. Është shpallur dëshmore e Atdheut me Vendimin nr. 44, datë 3.8.1971 të Komitetit Ekzekutiv të KP të rrethit të Tepelenës.

Rekrutohen kandidatë për studime në akademitë ushtarake në SHBA

Qendra e Personel Rekrutimit kërkon të rekrutojë kandidatë për
studime në akademitë ushtarake të Shteteve të Bashkuara të Amerikës, **2 (dy)** të drejta studimi.

Akademia Ushtarake Detare, 1 (një) kuotë
Akademia Ushtarake "West Point", 1 (një) kuotë

Afati kohor për dorëzimin e dokumentacionit pranë Qendrës së Personel Rekrutimit:

20 shtator 2024 deri më 23 tetor 2024

Për më shumë informacion: <https://shorturl.at/LZBEI>